

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürögnyom: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080 félévre 540, negyedévre 270 havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejfel több. :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. ::

XLV. évfolyam, 209. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Kedd, 1930. szeptember 16

Győzelem vagy vereség?

Vasárnap lezajlott a képviselőválasztás Németországban és a választás eredményéről szóló jelentések nagyrészt befutottak már. A legtöbb szavazatot a mérsékelt irányzatú szociáldemokraták kapták, de feltűnő emellett a Hitler-féle jobboldali nemzeti szociálisták és a kommunisták előretörése. A baloldali forradalmi munkásság mintegy 20 mandátummal kapott többet, mint a legutóbbi választáson. Ez az eredmény talán alkalma arra, hogy Európa többi államaiban levő kommunista csoportokat örömmámorba hozza, de ha tárgyilagosan megvizsgáljuk azokat a körülményeket, amelyek ezt az eredményt lehetővé tették, mindjárt más képe van a dolognak. A kommunisták több mandátumot kaptak ugyan, mint amennyi Hitleréknek kellemes, de lényegesen kevesebbet, mint amennyit Moszkvában vártak a német kommunistáktól.

A bolsevik agitációnak Oroszország után Németországban van a legszabadabb területe. A szociáldemokrata és centrum-párti uralom alatt a legliberálisabb módon kezelték Németországban a szabadságjogokat és ezzel alkalmassá tették a talajt a legszélsőbb agitáció számára is. Megvannak azonkívül Németországban azok a feltételek is, amelyek meglehetősen mindenfajta elégedetlenségnek. A világháború Németországot is a legyőzött államok sorára juttatta, a trianoni béke olyan erkölcsi és anyagi terheket rótt erre a dicsőséges multu országra, hogy annak népei összeomlanak a különböző háborus kártérítések, megnövekedett adóterhek sulya alatt. A gazdasági depresszió, az általános munkanélküliség, a társadalmi szervezettség destrukciója, olyan talajt teremtettek Németországban, melyben minden forradalmi agitáció vígan burjánzik. A gondolatok terjesztése — legyenek azok bármily veszedelmesek is — teljesen szabad és akadálytalan Németországban. Ezt a szabadságot a szovjet agitációs apparátusa teljes mértékben ki is használja. A moszkvai ügynökök egész raja lepték el Németországot, népgyűléseket tarthattak, a melyen féktelenül izgattak a fennálló társadalmi rend ellen, a kommunisták lapjai cenzura nélkül közlik a legizgatóbb hatású cikkeket, röpccédulákkal, falragaszokkal, transzparenszekkel hirdetik romboló tendenciájú jelszavaikat. Nincs szükségük veszedelmes földalatti munkára, nem vár rájuk a börtönök kazamatája... És mégis csak hetven egynehány mandátumot tudtak szerezni a most lezajlott választásokon.

Vajjon ha a bolsevista Oroszországban Stalinék is megteremtenék azt a demokráciát, a mely Németországban lehetővé teszi a gondolatok és politikai elvek akadálytalan terjesztését, ha Oroszországban is megszervezkedhetne és szabadon dolgozhatna egy polgári párt, vajjon egy ilyen választás alkalmával nem lenne sokkal nagyobb a polgári és szovjetellenes mandátumok száma, mint a mostani németországi választásokon a kommunistáké. Nem szabad tehát a kommunisták előretörését olyan jelenségnek tekinteni, amely jobbra, vagy balra döntő jelentőségű lenne. A szabadságjogok féktelen alkalmazása és az elégedetlenség, amelyet a békeszerződés keltette általános nyomor okozott, voltak a németországi kommunistapárt legfőbb segédcapatai, a vasárnapi választásokon. Németország testén még nem hegedtek be azok a sebek, amiket a dölyfösen diktált békeszerződés ütött.

A lázbeteg ország vergődése érezhető még ma is Németország közéletében. A Népszövetség csodadoktoraira vár a feladat, hogy a legyőzött államok testéből kihuzza a mérgezett tüskéket. Akkor aztán nem lesz 76 kommunista képviselő Németországban.

Novemberre jóváhagyott költségvetése lesz Aradvárosnak

A városi tanács október 10-ikén tárgyalja a jövő évi költségvetést — Kora tavasszal megkezdődnek az előirányzott munkálatok — A városfejlesztési program egy része már benne szerepel az 1931-es költségvetésben

ARAD, szeptember 15. Beható munka folyik a város pénzügyi hivatalában a költségvetés összeállítására. Számokról még nem adtak ki jelentést, annyi azonban már most megállapítható, hogy az 1931. évi költségvetésben több olyan munkálat szerepel, amelyet egyedül az Aradi Közlöny által közölt városfejlesztési tervezet tartalmaz. A költségvetés összeállítása minden körülmények között meg fog történni még ebben a hónapban, úgy,

hogy az október 10-én összeülő tanács már letergialhassa. Ezután nyomban a temesvári revíziós bizottság elé kerül, úgy hogy november végére jóváhagyott költségvetése lesz Aradnak. Ez annyit jelent, hogy az előirányzott munkálatok már kora tavasszal megkezdődhetnek. Mielőtt a tanács elé kerül a költségvetés, a kiküldött öttagú tanácsbizottság tanulmányozza azt át és teszi meg a maga észrevételeit.

Apponyi hatalmas békebeszéde a népszövetségi tanács mai ülésén

Gazdasági közeledés létrehozható politikai megértés nélkül.

Is — Ma a legkönnyebb háborút indítani — „Kevés reményem lehet, hogy a békét megérhessem,” mondotta az ősz politikus

GENF, szeptember 15. A népszövetségi tanács mai plenáris ülésén Apponyi Albert gróf, magyar delegátus szólalt fel. Az impozáns megjelenésű öreg urat percekig tartó ováció fogadta a zsufolásig megtelt tribünökről és a delegátusok padsoraiból.

— Nem foglalkozom bővebben Páneurópa gondolatával — mondotta Apponyi gróf — csupán egy-két pontot fogok megvilágítani. Örvendek annak, hogy Briand odamódosította eredeti felfogását, hogy előbb a politikai megértésnek kell bekövetkeznie és csak azután kerülhet a sor a gazdasági közeledés megteremtéséhez. Sajnos azonban a mi szomszédainkkal való politikai viszony még nem eléggé érett arra, hogy a megértés útjára léphessünk és nem is remélhető, hogy ez egyik nappal a másikra bekövetkezzék. Ennek dacára, tekintettel arra, hogy mezőgazdasági államok vagyunk, a gazdasági megértés irányában pozitív lépések történtek a sinaiai és a varsói tárgyalásokon. Ime, a nehéz politikai helyzet mégsem akadályozza a gazdasági közeledést. Az egymással valaha egy gazdasági komplexumot alkotó államokat legyőzhetetlen kényszer hajtja a megegyezés felé és érzelmi szempontok nem választhatják el őket.

„Hajtsák végre a békeszerződést!”

Azután a leszerelés kérdéséről beszélt gróf Apponyi Albert. A legyőzött nemzetek, amelyeket a békeszerződés egyoldalúan leszerelt, csak hálások lehetnek a brit külügyminiszternek, amiért az rámutatott a tarthatatlan helyzetre. Teljesen ki vagyunk szolgáltatva a győztes államok kénye-kedvének. Önök azt kívánják tőlünk a tulsó oldalon, hogy belétörődjünk a békeszerződések rendelkezéseibe. Ha ellen kívánalmakkal felelnék erre a követelésekre, akkor elsősorban az volna a kérdésünk, hogy hajtsák végre a békeszerződésnek a mi javunkra szolgáló pontjait is olyan eréllyel, mint ahogyan a reánk nézve terhes pontokat végrehajtották.

A döntőbíráskodásról és a Kellog-paktumról szólva, Apponyi gróf nagy figyelem közepette mondotta a következőket:

— Ha valamely állam háborút akar indítani, mi sem könnyebb annál, hogy ürügyet találjon annak kihangsúlyozására, miszerint őt megtámadták. Illuzórius a döntőbíráskodás szerepe, amikor minden állam maga állapítja meg, hogy megtámadták-e. Természetes, hogy,

senki sem vállalja majd a támadó szerepét és továbbra is nyílt kérdés marad a háborus felelősség problémája. Ezért a hágai nemzetközi bíróságnak kell dönteni afelett, hogy a háborus retorzióra készülő államot valóban támadás érte-e.

Magyarország örök békét akar

— Az én kormányom komolyan fogta fel a Kellog-paktumot és sokáig mérlegelte azt a nemzeti becsület szempontjából. A Népszövetség legfőbb feladata legyen az, hogy biztosítsa az állandó békét. Keresse meg az európai helyzetben a felmerülő viszályok csirait és még idejében szüntesse meg azokat. A békeszerződés revíziójára oéoztam, erről beszélek. A Népszövetség munkája csak akkor lesz komoly és maradandó, ha van bátorsága a méltányosság és megértés szellemében hozzá nyulni ehhez a nagy problémához, amelynek felvetése — hangsúlyozom — nem háborus fenyegetés, hiszen jószándékkal irtuk alá a Kellog-paktumot. Jogos eszközökkel igyekszünk elérni nemzeti aspirációnkat, nem pedig háborúval. Mi, magyarok nem pillanatnyi nyugalmat akarunk, hanem örök békét, amely kölcsönös meggyőződésen alapszik és minden nemzetnek meghagyja azt a lehetőséget, hogy érvényre juttathassa nemzeti képességeit. Kevés reményem lehet arra, hogy ezt a békét életemben megérhetem. De ott van előttem Stresemann és Briand példája, akik igyekeztek kiküszöbölni a nemzeteik között levő ellentéteket. Ezt kell követniök a kis államoknak is és ez lesz az alapja a Dunamedence örök békéjének. Ezuton jutunk el ahhoz a békéhez, amelyet én óhajtok és amely a Béke lesz. Mindaddig, amíg ez be nem következik, a Népszövetség nem jár azon az uton, amely megfelelne szellemünk és rendeltetésének.

Hatalmas ovációval fogadta a Népszövetség ülésének közönsége Apponyi nagy beszédét és a delegátusok közül nagyon sokan üdvözölték az ősz politikust, aki ismét hitet tett a világ színe előtt Magyarország béke készségéről.

Apponyi után Marinkovics jugoszláv külügyminiszter az európai államok szövetségének kérdésével foglalkozott és kijelentette, hogy az Európán kívüli államok is rokonszenvvel fogadják az eszmét. Európa viszont azért örülne a terv megvalósulásának, mert ezzel csökkentenék a háborus lehetőségeket.

Tizenkét kommunista tanácsost kizártak a temesvári városi tanácsból

Felségsértéssel és a szovjettel való összeköttetéssel vádolják a kizárt tanácsosokat — A kommunisták tiltakoznak a kizárás ellen — A szociáldemokraták állásfoglalása

TEMESVÁR, szeptember 15. A városi nagytanács nagy érdeklődéssel várt első ülését tegnap délután 4 órákor nyitotta meg dr. Balta Coriolan polgármester. Üdvözölte a tanácsosokat, különösen a nőket, akiknek most van alkalmuk első ízben résztvenni a városvezetés munkájában. Sagovici városi vezértitkár felolvasta a direktorátus rendeletét a falusi és városi dolgozók blokkjának listáján beválasztottakra vonatkozólag, akiknek ügyében a revíziós bizottság — mint ismeretes — úgy döntött, hogy az ellentük emelt vádak elbírálására a nagytanács illetékes. Az érdekelt tanácsosok ellen ugyanis felségsértés, a szovjettel való összeköttetés és amlatt emelték vádat, hogy az alkotmány gyakorlását akarták megakadályozni.

Nagy Hugó dr. ügyvéd, akit szintén ezen a listán választottak be, általános érdeklődés közepette emelkedett szólásra:

— Nem tettünk semmit a román nép ellen, mi a tőke ellen harcolunk, ez pedig nem jelenti a román népet. Bennünket 3500 szavazó küldött ide és mi az önk által megadott szavazati joggal képviseljük azokat a polgárokat, akik ide küldtek.

Just János munkás német, Bot István magyar nyelven szólal tak fel.

— Önök azt mondják, hogy demokrácia és egyenlőség van, — mondotta Bot — ez pedig circusz. Adnak ugyan szavazati jogot, hogy a választók beiktadják képviselőiket, de azután kifogásokat emelnek ellenük. Ami a királykardést illeti, mi nem a király személye, hanem az intézmény ellen vagyunk. Mi követünk el államellenes cselekményeket? Hol voltak az urak akkor, amikor a falvakat feldúlták és a zsinagógákat felgyújtották? Ezek az állam ellenségei. Önök saját törvényeket döntik fel, ha kizárnak bennünket.

Kosár Béla, román nyelvű felszólalásában kifejtette, hogy a kizárás nemcsak a 12 tanácsost, hanem azokat is érinti, akik őket ideküldték. Hadai József munkás megállapítja, hogy Temesvár lakosainak 75 százaléka dolgozó. Jól világított uccákat követel és kéri a tanácsost, hogy javítson a Bonnáz- és a Kuncz-féle helyzetén.

Teodorescu szociáldemokrata tanácsos a következő felszólaló.

— Mi őszintén kívánunk együttműködni, — mondja — de nem járunk el helyesen, ha kizárnak olyan embereket, akik a törvény értelmében kerültek ide.

Pirovszky Károly, a szociáldemokrata párt titkára pártja nevében szólal fel. A törvényes alapon állunk és nem tartjuk helyesnek, hogy kormányzói rendeletre kizárják a törvény alapján ide beválasztottakat. Ha nem tettek volna esküt, akkor esetleg lehetett volna erről tárgyalni, de még felségsértés esetében sem helyes a kormányzói javaslat, mert erről külön törvény intézkedik. Fontosnak tartom — mondotta — hogy a felelősség érzetében helyezzük ezeket a tanácsosokat, hogy felelőtlenül ne kritizálhassanak. Véül kijelentette, hogy nem azonosítja magát a kormányzói rendelettel.

Magyar szociáldemokrata felszólalása után, Balta Coriolan dr. polgármester titkos szavazást rendelt el. A szavazás ellenőrzésére Popovici és dr. Nagy tanácsosokat küldték ki. A szavazás eredményeképpen Müller Kálmán 3, Craciuc Györgyöt 14, Bot Istvánt 8, Oprean Györgyöt 10, Levritz Árpádot 11, Töpfler Pétert 8, Hadai Józsefet 6, Kosár Albertet 14, Lufi Pétert 7, Just Jánost 6, Heigel Margitot 8 szavazat többséggel kizárták. Dr. Nagy Hugóra vonatkozólag a szavazást meg kellett ismételni, miután első alkalommal 17 szavazat esett a kizárási mellett és ugyancsak 17 a kizárás ellen. A megismételt szavazás eredményeképpen dr. Nagy Hugót 7 szavazattöbbséggel szintén kizárták.

Szavazás után az elnök 10 perces szünetet rendelt el, majd a gyűlés újramegnyitása

után, Maiorescu államtitkár ismertette a tanácsosok kötelességeit. Államhűségre és a király iránti hűségre hívta fel a tanácsosokat (Nagy taps, a tanácsosok percekig tartó ovációt rendeztek az uralkodó mellett.) Majd a tanácsosok a városi és falusi dolgozók blokkjának képviselőin kívül letették a hűségésküt II. Károly királyra, majd dr. Balta Coriolan polgármester az idő elbirehadosására való tekintettel, a gyűlést berekesztette és annak folytatását holnap délután 4 órára tűzte ki. A közgyűlés után munkatársunk beszélgetést folytatott a munkásblokk egyik vezetőjével, aki kijelentette, hogy a blokk vezetői továbbra is részt vesznek a város vezetésének munkájában, mindaddig, amíg őket el nem mozdítják, mert őket nem azok küldték be, akik a kizárási indítványt megszavazták, hanem a néptömegek, amelyeknek a bizalmát változatlanul ma is bírják.

Két miniszter a kormány lemondását követeli

Érdekes akció a kormánypártban — Ismét felmerült a koncentrációs kormány lehetősége — Egységes a pártok gazdasági politikája

BUCUREST, szeptember 15. Lapjelentések szerint a nemzeti-parasztpártban mozgalom indult meg, a melynek célja, hogy a kívülről jövő támadásokkal szemben a párt önmaga megoldja a válságot, tisztázza a párt és a kormány helyzetét. A válság megoldását a különböző frakciók különféleképpen képzelik el. Az egyik csoport azt akarja, hogy

a kormány mondjon le és menjen bele egy koncentrációs kormányba,

hogy így megmentse a párt népszerűségét. Vannak, akik megelégednének a párt újászervezésében, olyképen, hogy abban Maniu ne legyen része. Egy harmadik indítvány, amelyet két miniszter is támogat, az, hogy a kormány mondjon le, írják ki az új választásokat, ame-

A városi tanács holnapi ülése elé is óriási érdeklődés nyilvánul meg, amennyiben a permanens bizottság jogkörének kiszélesítéséről fognak tárgyalni. A szociáldemokraták élesen szembehelyezkednek az indítvánnyal, mert azt az álláspontot foglalják el, hogy egyedül a nagytanács dönthet a város ügyében, a permanens bizottság csak végrehajtó, ellenőrző és kezdeményező szerepet tölthet be. A tanácsülésen felvetik majd a munkanélküliség kérdéséről is és ezzel kapcsolatban szóba fog kerülni, hogy a város vezetősége több lehetőséget elmulasztott a munkanélküliség megoldására. Így történik ez a villamos-központ kérdésében is. A párt figyelemmel kíséri az Elgiba villamos-mű ügyében folyó tárgyalások is, amelyeknek a keretében szintén nagy mértékben lehetett volna enyhíteni a munkanélküliséget, ez azonban nem történt meg.

lyen a párt új, módosított programmal venne részt. Ezt az indítványt Iulian és Manolescu támogatják, míg Michalache a jelenlegi helyzetet kívánja változatlanul fenntartani. A nemzeti-parasztpárt egyébként nagy megelégedéssel állapítja meg, hogy a liberálisok a kormánypárt koncepcióját tették magukévá a külföldi tőkét illetően — és ezzel az ország minden rétege egységes gazdasági politika köré csoportosul.

BUCURESTI, szeptember 15. Maniu miniszterelnök szabadságát külföldön tölti.

Az Adeverul és a Lupta szerint a kormány elleni kampány meghiúsult és a Mánium-kormány marad. A jelenlegi helyzetben csakis a nemzeti-parasztpárt tud urálmon maradni, vagy olyan párt, amelyet Maniu támogat.

„Ne tartsanak fenn Európában más államokat veszélyeztető kapcsolatokat“

Bethlen István gróf feltűnésteltő nyilatkozata Páneurópa kérdésében

BUDAPEST, szeptember 15. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután négy órákor érkezett meg a budapesti pályaudvarra. Az állomáson Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter és Darányi államtitkár fogadta. A pályaudvarról egyenesen az egyetemi templomhoz hajtottak, ahol meglátogatta a miniszterelnök Vass József népiéleti miniszter sirját.

A miniszterelnök Bécs és Budapest között fogadta a Magyarország munkatársát, akinek a következőket mondotta:

— Páneurópáról csak annyit mondhatok, hogy olyan megoldáshoz nem járulhatok hozzá, amely a békeszerződések által teremtett helyzetet állandósítja. Legelső előfeltétel, hogy

Ejszakai tűz Aradon

Kigyulladt egy fáskamra, nagymennyiségű gyúlékony anyaggal — A tűzoltóság elhárította a veszedelmet

ARAD, szeptember 15. Ma éjjel 11 óra tájban, veszedelmesnek indult tűz keletkezett Aradon, a Badea Cartan (Angyal-ucca) 15. szám alatt lévő házban, amely Forró Zoltán kereskedő tulajdona. Délután a faanyagból készült mosókonyhában tüzet raktak. A tüzet a mosás befejezése után nem oltották el, úgy, hogy egy szikra kipattant és belekapott a szomszéd ház oldalfalát képező fáskamrába, amely Ferenczi János Part-uccai házához tartozik. A fáskamrában nagymennyiségű fa

a kisebbségi kérdést megfelelő módon oldják meg, az általános leszerelést vigyék keresztül és ne tartsanak fenn Európában olyan kapcsolatokat, amelyek más államok ellen irányulnak.

— Középeurópa gazdasági helyzete érdekében érintkezésbe léptem több európai államférfiúval, többek között Schober osztrák, Marinkovics jugoszláv, Zaleski lengyel és Madgearu román delegátusokkal.

A miniszterelnök a külföldi kölcsönre vonatkozóan kijelentette, hogy Briandtól megnyugtató választ kapott, azonban a kölcsön időpontját nem lehet meghatározni, mert a kormánynak ki kell várni a legalkalmasabb pillanatot.

és más gyúlékony anyagok voltak felhalmozva, amelyek hatalmas lánggal kezdtek égni és a lángnyelvek az egész környéket bevilágították. A csakhamar kikerkezett tűzoltók munkája — vízhiány következtében — nehezen haladt előre, de egy óra elteltével sikerült a komolyabb veszedelmet megakadályozni és fél egy óra tájban az őrég vissza is vonulhatott a laktanyába.

— Nemzetközi légügyi kongresszus lesz Budapesten. Budapestről jelentik: A kilencedik nemzetközi légügyi kongresszust a kormány meghívására szeptember 29-től október 3-ig Budapesten fogják megtartani. A kongresszus védnöke Horthy Miklós kormányzó lesz.

POLOSKA, SVÁB, BOLHA RÉME

POLICID

A szociáldemokraták győztek a német választásokban

A választók nyolcvan százaléka szavazott le

Féktelen kommunista agitáció folyt Németországban — A nemzeti-szociálisták és kommunisták előretörése — 35 millió szavazatot adtak le — *Polgári koalíció a szélsőséges pártok ellen* —

BERLIN, szeptember 15. Vasárnap zajlott le a német birodalomban a képviselőválasztás, amelynek nagy jelentősége egész Európa politikájára kihatással lesz. Negyvenmillió választót vártak az urnához és a beérkezett jelentések szerint a választópolgárok 80 százaléka le is szavazott. A német főváros már a kora reggeli órákban lázban ég. Élénk sürgés-forgás észlelhető a választási helyiségek körül, a különböző pártok propagandája óriási mérveket ölt, röpcédulák ezreit szórják, választási plakátokkal teleaggatott teherautók robognak állandóan az utcákon. A kedélyek fel vannak izgatta, különösen a kommunista propaganda féktelensége miatt. Méteres plakátok éltetik Szovjetnémetországot, az épületeken vörös lobogót lenget a szél.

Kommunista zavargások

A választás vasárnapja Berlinben aránylag nyugodtan folyt le, s a kommunista agitáció miatt az egész fővárosban mintegy 500 előállítás történt. A vidéken több helyről jelentenek zavargásokat. Wittenauban a kommunisták be akartak hatolni egy nemzeti-szociálista házába, aki két lövést adott le. A lövések egyike halálosan megsebesített egy munkást. Ugyancsak meghalt az a Müller nevű nemzeti-szociálista is, aki a csütörtökön a kommunistákkal való összetűzés közben súlyosan megsebesült. Lipcsében a kommunisták egyik helyisége előtt támadt verekedés nemzeti-szociálisták és a kommunisták között. Breslauban a kommunisták súlyosan megsebesítettek egy rendőrt, Oppenheimban pedig összeütközés támadt a rendőrség és a kommunisták között.

A szélsőséges pártok előretörtek

Berlin a késő esti órákban olyan volt, mint egy felzaklatott hangyaboly, mindenki a választások eredményeit leste a szerkesztőségek előtt. A német fővárosban általános megdöbbenést keltett a nemzeti-szociálista párt és a Hitler-csoport hallatlan előretörése. A nemzeti-szociálisták körülbelül megötszörözték azoknak a szavazatoknak számát, mint amennyit a legutóbbi választáson kaptak.

Ugyancsak jelentékenyen megerősödött a kommunistapárt is. Ugyilátszik az egyre fokozódó drágaság és belpolitikai bizonytalanság a szélsőségek karjaiba kergette a német nemzetet. A pronszázítottan inari vidékeken, különösen az esteni és sziléziai gyárvidékeken a szociáldemokraták megőrizték fölényüket. A lüggadtabb állásponthoz tartozók vélekedése szerint az egyetlen kivezető út egy nagy koalíció lenne, amelyben a szociáldemokraták összefognának minden pártárnyalatu polgári csoporttal, a nemzeti-szociálisták és a kommunisták ellen. Ellenkező esetben esetleg katasztrófa is következni látnak, amelynek a német birodalomra egy teljesen jobboldali, vagy baloldali színezetű Reichstag megalakulása.

A választások végleges eredménye

A ma reggel hét órakor kiadott hivatalos jelentés szerint a most lefolyt választásokon összesen 34.943.460 érvényes szavazatot adtak le

az 1928-ban megejtett választások 30.438.181 leadott szavazatával szemben. Az ekképp előállított óriási szavazat-többség következtében a német birodalmi tanács tagjainak száma 491-ről 570—576-ra emelkedik.

A leadott érvényes szavazatok a következőképp oszlanak fel:

Szociáldemokraták 8.572.016, nemzeti szociálisták 6.401.210, kommunisták 4.587.708, centripárt 4.128.929, német nemzetipárt 2.458.490, német néppárt 1.576.149, német állampárt 1.322.608, gazdasági párt 1.360.585, bajor néppárt 1.058.556.

A birodalmi választások eredményéről a kora délutáni órákban adták ki a végleges hivatalos jelentést, amely a következő: Szociáldemokrata 143. Német nemzeti néppárt 41. Német centrum 68. Bajor néppárt 19. Kommunista 76. Német nép- és keresztényszociálista párt 29, német állami párt 20, Középosztályú birodalmi párt 23, Hitler-féle munkaspárt 107. Keresztény nemzeti párt, hannoveri néppárt és konzervatív néppárt összesen 6. Földműves szövetség 3. Keresztényszociálista népszövetség pártja 14. Az apróbb pártokkal együtt 575 mandátum került betöltésre.

Ezen választási eredmények alapján a bi-

Teodorescu mérnök, vagy Ionescu tábornok lesz Stan Vidrighin utóda

— Miért mond le a vasuti vezérigazgató? —

BUCURESTI, szeptember 15. A Curen-tul befejezett tényként ír Stan Vidrighin vasuti vezérigazgató lemondásáról. A lemondás oka az, hogy a vezérigazgató nem tudta megnyerni programjának Manoilescu közlekedésügyi minisztert. Stan Vidrighin jelen-

leg szabadságon van, amely szeptember 20-ig tart. Amennyiben a lemondás véglegesen megtörténik, úgy Teodorescu mérnök, vagy Ionescu tábornok, volt vasuti vezérigazgatók között jelölik ki utódját.

Megalakul az aradi orvoskamara

Szeptember 21-én lesz az alakuló ülés — 184 orvos kapott meghívást — Az egészségügyi törvény szerint a vezetőségben három hely és az elnöki tisztség illeti meg a kisebbségi orvosokat

ARAD, szeptember 15. Ma délelőtt Cosma Demeter dr. megyei főorvos megbeszélést folytatott Cucu Vazul dr. városi főorvossal az új egészségügyi törvényben előírt orvoskamara megalakítása ügyében. A két főorvos megállapodott abban, hogy még ebben a hónapban összehívják a kamara alakuló ülését, melynek időpontját szeptember 21-ike délelőtt 11 órájára tűzték ki. Összesen 184 orvos kap meghívást az alakuló ülésre, amelyet a megyeháza tanácstermében tartanak meg. Az orvosokból 120 aradi és 64 megyei. Az alakuló ülésen csak a kamara megalakulását mondják ki, majd sor kerül a vezetőség megválasztására.

Orvosi, főképpen pedig kisebbségi orvosi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a kamara megalakulása elé. A megalakítandó or-

voskamara rendkívül fontos szerepet fog betölteni, miután csupán azon orvosok folytathatnak praxist, akik tagjai a kamarának, amely minden lényeges, orvosokat érintő kérdésben döntő határozatot hozhat. Aradon és Aradmegyében a kisebbségi orvosok többségben vannak és így méltán megilleti őket a százalékarányuknak megfelelő három hely a kamara vezetőségében. Az érdekelt kisebbségi orvosok ebben az irányban már hetek óta beható megbeszéléseket folytatnak, amelyeknek konkluziójaképpen az öltagu vezetőségben három helyre tartanak igényt. *A három vezetőségi tag egyike az elnöki tisztséget töltené be.* E hét folyamán a kisebbségi orvosok folytatják megbeszéléseiket és véglegesen megállapodnak elsősorban az elnökjelölt, majd a másik két vezetőségi jelölt személyében. Miután a törvény szerint maga a vezetőség választja meg a kamara elnökét, csak abban az esetben lehet kisebbségi az aradi orvoskamara elnöke, ha sikerült elérni azt, hogy a vezetőség öt tagjából három kisebbségi legyen.

Eredeti párisi modeljeim

köpenyek, estélyi ruhák stb. megérkeztek nagy választékban. O O Nagybecsű vevőim szives figyelmét ezek megtekintésére felhívom.

ROSENTHAL BELA BUDAPEST,
Vörösmarty-tér 3., I., 12. — Telefon: Aut. 830—86.

Malzórok és imakönyvek Kerpelnél.

Rettenetes haláltusát vivott Petráss Sári

Megdöbentő részletek a híres magyar színésznő halálos katasztrófájáról — A világitó torony lénye okozta a szerencsétlenséget — Londonba szállítják a holttesteket — Lord Fitzwilliam unokaöccse volt Petráss Sári vőlegényjelöltje

BRÜSSZEL, szeptember 15. Egy hete érkezett meg az első riasztó hír Petráss Sári tragikus haláláról, akit, mint ismeretes, barátnőjével: Lady Horne-val a múlt hétfőre virradó éjjel autószerencsétlenség ért. Petráss Sári és barátnőjének tragédiájáról most már bő részletek érkeznek, érdekes tudósítások, amelyekből megrázóan bontakozik ki a magyar művésznő szerencsétlensége.

A katasztrófa pontosan fél 12 órakor történt St. Anneben, amely Antverpennel szemben a Schelde-folyó balpartján fekszik. A 36 éves Preedi nevű sofőr abban a hitben, hogy a bárka, amely egyik partról a másikra szállítja a járműveket, a helyén áll és

a világitótorony fényétől elvakítva, bevezette a kocsit a folyóba.

A szerencsétlenség pillanatában többen tartózkodtak a közelben, de segíteni már nem tudtak, a katasztrófát nem lehetett megakadályozni. A sofőr egy pillanatra sem vesztette el lélekjelenlétét, a nyitva lévő ablakon át akrobata-bravurral kiugrott és kiuszott.

A kocsiban levő két hölgy azonban a betóduló vízben megfulladt.

Hétfőn reggel egy buvár segítségével, háromszori leszállás után, óriási nehézségek árán sikerült a kocsit a folyóból kiemelni. Az iratok átnézése után kiderült a két szerencsétlenül járt hölgyutas kiléte. Az egyik áldozat Lady Horne 36 éves, a másik Mrs. Crooker 42 éves urinők. Beutazták Egyiptomot és átjőve Európába, Paris-Plage-on rövid időre megpihentek. Onnan Hollandián és Belgiumon át igyekeztek vissza Londonba.

A kiemelt gépkocsiban az egymásra borult csomagok között találták meg a két holttestet. Mrs. Horne az ülésen ült, teljesen nyugodt vonásokkal, míg Petráss Sári a csomagok közt feküdt és arca rettenetes haláltusa nyomait viselte.

A kocsiban minden érték érintetlenül megkeült, Lady Horne nyakán a vagyont érő gyöngygyökér is sértetlen volt. A vizsgálat Mr. Letcher angol konzul jelenlétében indult meg. Az értéktárgyakat az antwerpeni törvényszéken helyezték letétbe. A 400.000 frankot érő Bendlei-kocsinak semmi baja nem történt. A vizsgálat folyamán a szerencsétlenséget követő napon ugyanabban az órában egy Minerva-autóval rekonsztuáltak a baleset lefolyását és fényképfelvételeket is készítettek. A sofőrt súlyos állapota miatt két napig nem mndták kihallgatni. Amikor megállapították, hogy felelősség nem terheli és segíteni már nem tudott, szabadon bocsátották.

Sir Horne a szerencsétlenségről értesülve, intézkedett, hogy titkára, Mr. Marino angol alkonzul társaságában jelenjék meg a morgue-ban s agnoszkálja a holttesteket. A bncolás után a holttesteket ólom- és tölgyfakoporsóba zárták és szombaton Harvichba szállították, ahonnan továbbviszik Londonba.

Petráss Sári férjétől, Mr. Crockertől, aki legsorvadásban szenved és öt éve béna s aki 1922. és 24-ben Budapesten tartózkodott, mint

a „Times“ levelezője, mintegy

két évvel ezelőtt kérte a válást.

Mr. Crockernek Devonshire tartományban (és nem Skóciában) Exeter tartományi főváros mellett — 2 és fél órányira Londontól — birtoka van, ahol szüleivel együtt él. Atyja 27 templom kegyura... Anyja puritán fölfogásu angol földbirtokosné, aki él-hal a falkavadászatért, ellenben

gyűlöli a nagyvárost, a színészetet és politikai szempontból a magyarokat...

Petráss Sári sajnálta béna férjét, aki mindvégig imádta őt — aki ezért nem is egyezett bele a válásba — de a magyargyűlölet atmoszférájában nem tudott megmaradni. Férje szülői házából tehát elköltözött Londonba, ahol a Hannover-streeti Hannover-Houseban bérelt egy „flat“-et, kis kétszobás, fürdőszo-

Dr. Goldberger Emánuel ügye az aradi törvényszék előtt

A törvényszék elutasította az ügyészi indítványt — A temesvári tábla dönt végsőfokon az aradi orvos ügyében

ARAD, szeptember 15. Dr. Goldberger Emánuel aradi orvos ügyével ma foglalkozott az aradi törvényszék Ramonteanu-tanácsa. Popovicu ügyész ugyanis megfélebbezte a vizsgálóbíró döntését és így a törvényszéknek kellett másodfokon dönteni a vitás jogi eset kérdésében.

Ramonteanu elnök hosszasan kihallgatta Goldberger dr.-t, aki a törvényszék előtt megismételte a vizsgálóbíró előtt tett vallomását és elmondotta, hogy Bán Sándornét nem lehetett volna megmenteni az életnek, miután többrendbelli súlyos betegségben szenvedett. Az injekció egy védekezési intézkedés volt Goldberger dr. ügyében.

A király üdvözli az aradi és aradmegyei tűzoltókat

Megírtuk, hogy Aradváros és Aradmegye Tűzoltószövetsége a nagylaki évi rendes közgyűléséből kifolyólag táviratilag üdvözölte II. Károly királyt. Erre különösen az is okot adott, hogy amikor Ófelsége 1923-ban Aradon járt, az aradvárosi önkéntes és Astragyári tűzoltók a városházával szemközti házakon nagyobbarányu támadási gyakorlatot mutattak be. Zóray Jenő önk. parancsnok felkérte Ófelségét, hogy fogadja el a romániai önkéntes tűzoltótestületek védnökségét. Ófelsége a kérésnek eleget is tett. Erre a tűzoltólaktanyában összesereglett megyei és bánági tűzoltók Ófelségét patronusukká választották. A Nagylakról küldött táviratra hamarosan megérkezett a válasz, amelynek tartalma a következő:

Aradvármegye Önkéntes Tűzoltószövetségének. Ófelsége kegyeskedett engem felhatalmazni arra, hogy átadjam az Ő köszönetét a kifejezett érzelmekért, hódolatért és köszönté-

FORTUNA PENSIO

BUDAPEST, Belváros, Szervita-tér 5. ujjannan berendezve, megnyit. — Elegáns tiszta szobák, kényelmes családi otthon. — Elsőrendű ellátás. — Diétásoknak külön konyha.

bás, nagyon disztigvált lakást. Abban, hogy függetleníthette magát férje családjától, nagy segítségére volt az az évrjáradék, amelyre első, amerikai férje, akitől szintén elvált, élethossziglan kötelezte magát. Petráss a Hannover-streeti kis lakásban kevésbé fényűző, de annál előkelőbb életet élt. Napjai nagy részét klubjában töltötte, amely London egyik elite sportklubja: a Grosvenor-House, ahol fődött teniszpályák, téli uszodák, remek és magyszabásu tornatermek vannak. Egy kis kocsija volt, amelyet soffőr nélkül mindig maga vezetett, a legbiztosabbkezüi urvezetőnök egyike volt London forgatagában... És két év óta már új vőlegényjelöltje is volt:

Tom Fitzwilliam Esq. Csinos, vöröshajú, nevetőarcu, 23 éves fiatalember, Lord Fitzwilliam unokaöccse s bűtyjával együtt örököse Lord Fitzwilliamnek, akinek 20 ezer hold angol földje van...

és a legnagyobb elővigyázat mellett sem lehetett volna a vérmérgezést elkerülni, de különösképpen annak bekövetkezését előrelátni.

A bíróság rövid tanácskozás után hirdette ki határozatát, amely teljes mértékben helyt ad a vizsgálóbíró intézkedésének és elutasítja a vádhatóság felebbezését, arravaló hivatkozással, hogy Goldberger Emánuel dr. közismert ember Aradon, akinek bejelentett lakása és helyhez kötött exisztenciális megalapozottsága van és így szökésétől nem kell tartani. Popovicu ügyész a törvényszék határozata ellen is felfolyamodást jelentett be, így végső fokon a temesvári ítélőtábla fog dönteni

sért. Sinaiai kastély. Dimitrescu kapitány. Ófelsége magántitkára.

A távirat nemcsak Aradon, hanem a megyében élő tűzoltók között is nagy örömet kellett.

Felakasztotta magát és felvágta ütőerét egy aradi leány

ARAD, szeptember 15. Tegnap délután megdöbentő módon akart megválni az élettől egy aradi leány. Az alsótetemőben Batrin János szabadnapos rendőr séta közben arra lett figyelmes, hogy a közelből hörgést hall. A hang irányába sietett és az egyik kereszten felakasztva egy leányt talált, aki körül nagy vértócsa volt. A rendőrmester levágta a kötélről az öngyilkos leányt és zsebkezdőjével bekötötte a felvágott ütőerét, majd kihívatta a mentőket, akik az eszméletlen állapotban lévő leányt a megyei közkórházba szállították.

Megállapítást nyert, hogy az öngyilkost Szokolai Erzsébetnek hívják, 15 esztendő, Str. Doamna Balasa (Purgly Lajosné-ucca) 212. szám alatt lakik és édesapja sirjánál akart meghalni. A sirdombon egy levelet találtak, amelyen a következő irás volt olvasható: „Drága anyukámat kérem kiméletesen értesíteni tettemről.” A bevezetett nyomozás adatai szerint Szokolai Erzsébet az öngyilkosságot nyomora miatt hajtotta végre, de rendkívül idegessége is közrejátszott csaknem végzetessé vált tettének elkövetésében. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Itt van az ősz, nem lehet már strandolni

Van ennél jobb szórakozás: olvasni.

Löbl-könyvtár új könyvet ad naponta,

Ha lefizet 40 lejt On havonta.

A „Trafalgári oroslán“ reprizelőadásainak páratlan sikere azt bizonyítja, hogy a közönség a szebbnél-szebb új hangos-filmek mellett szívesen fogadja a már lejátszott képek közül is a legjobbakat.

Ezért a Central-mozgó ma egy újabb reprizt, az

Orgonavirágzás

c. gyönyörű hangosfilmet tűzte műsorára.

A világhírű Georg Titzmaurice rendezésében, bravuros repülő mutatványokkal és légi csatákkal telített ez a filmremek, bizonyára ma is a premier előadásához hasonló rendkívüli érdeklődést fog kelteni.

Főszereplői: Colleen Moore és Garry Cooper.

Gyűlést tartottak az Aradi Központi Takaréknál

Jelentés a bank vagyonáról és adósságairól — Dr. Örti erélyes felszólalása — Az igazgatóság egyetlen tagja sem jelent meg a gyűlésen — „Mindent el kell követni a likvidálás sima lebonyolítása érdekében” Csőd esetén a betétesek egy banit sem kapnak

ARAD, szeptember 15. Vasárnap délelőtt tíz órakor gyűlést tartottak az Aradi Központi Takarékpénztár betétesei, hogy megbeszéljék, miképpen védelmezhetik meg érdekeiket. A bank igazgatósági termeiben körülbelül száz betétes gyűlt össze, közöttük az aradi katolikus egyházközség jogi képviselője, dr. Széll Lajos is. A katolikus egyházközség ugyanis két alapítvány összegével, valamint nagyobb betéttel, összesen körülbelül 400.000 lejre érdekelte a pénzintézetnél. A gyűlést Momák Floris korelnök nyitotta meg és beszédében megállapította, hogy a betéteseknek csupán egy érdekük van: gondoskodni arról, hogy a takarékpénztár szanalása minél simábban történjék meg. A probléma megoldását minden idegen befolyástól mentesen kell végrehajtani.

A megnyitó beszéd után Greiner Károly titkár előterjesztette a bank státusát, amely szerint az Aradi Központi Takarékpénztár vagyona 24 millió 200.000. lejt tesz ki. Ezzel szemben az adósságok összege 26 millió 848.000 lej. A hiány tehát 2 millió 648.000 lejre rug. A vagyon között szerepelnek az ingatlanok 9 millió 140.000 lej értékben, a váltótárca követelése 7 millió 701.000 lej, a folyószámla kiünlvőségek 4 millió 32.000 lej értékben. Ehhez járul még 700.000 lej jelzálogkölcsön címén. A betétesek követelése 18 millió 185.000 lejt, a folyószámla betétek 2 millió 73.000 lejt, a dollár betétek 805.000 lejt, a visszleszámitolási hitelek 4 millió 87.000 lejt és a jelzálogkölcsönök 399.000 lejt tesznek ki.

Nyolcvan százalék a betéteseknek.

Az intézet titkára a számadatok előterjesztése után megállapította, hogy a pénzintézet követelésük nyolcvan százalékát ajánlja a betéteseknek, azonban lehet, a likvidálás alkalmával ennél nagyobb százalékot is fizethetnek. A titkár ezután néhány betétes kérdésre kijelentette, hogy a bank csak ama követeléseit vette be a vagyoni státusba, amelyek teljesen biztosak, a kétes követeléseket előre kihagyták. A titkári jelentést a betétesek tudomásul vették, majd Koch Dániel kérdést intézett, megtörtént-e az új részvénykibocsátás és ha igen, befizették-e a jegyzett részvények értékét. Greiner Károly titkár kijelentette, hogy nem tud erre a kérdésre nézve felvilágosítást adni, mire Koch Dániel leszögezte, hogy azt szeretné tudni, vajon Tagányi Sándor dr. befizette-e az általa jegyzett három és fél millió lej értékű részvény ellenértékét s ha nem, felvette-e a részvények utáni osztalékot? Momák Floris elnök megállapította, hogy Kochnak igaza van, amikor ezt a kérdést felteszi, azonban a tisztázás most még nem aktuális. Különb is, ha még nem fizették be a három és fél milliót, az csak a státus javára szolgál.

Schwarz Gusztáv szólt fel ezután és csodálkozását fejezte ki afelett, hogy a bank most passzív mérleget mutat ki. Január 1-én még aktív mérleget terjesztettek elő, dacára annak, hogy az épületet akkor csak négy millió lejre vették fel, most pedig kilenc millióval szerepel.

Intés a betéteseknek.

Örti Gyula dr. erélyes hangon szólt fel és kijelenti, hogy abban az esetben, ha megállapítást nyer, miszerint szabálytalanságok történtek, úgy szükség esetén attól sem szabad visszariadni, hogy az igazgatóság ellen büntvádi feljelentést tegyenek. Az elmúlt évek megkezdéséhez szólt hozzá kritikai hangon Silbermann Adolf betétes is, majd Schütz Henrik

dr. szólt fel és utalt az Egyesült Bank példájára, óva intve a betéteseket meggondolatlan lépésektől. Még teljesen korai beszélni is büntvádi eljárásokról, *mindent el kell követni a sima likvidálás érdekében.* Hasonló szellemben szólt fel Kepes József is, aki csatlakozott Schütz dr. álláspontjához és felhívja a betétesek figyelmét arra, hogy most elsősorban arra kell a figyelmet fordítani, miszerint az érdekek hozzájuthassanak pénzükhöz. Éppen ennek érdekében nem szabad még felelősségrevonásról beszélni sem, majd Schütz Henrik dr. hibáztatja, hogy akkor, amikor ilyen sorsdöntő tárgyalások folynak, mikor ugy a bank, mint a betétesek érdekei felett kell dönteni, *az igazgatóság egyetlen tagja sem jelent meg a gyűlésen,* sőt a vezérigazgató is távol maradt. A gyűlés résztvevőinek figyelmébe ajánlja, hogy békés megegyezést kell keresni, senkinek sem szabad magát elragadtatnia a

Az „Arbeiter-Zeitung” a magyar királypucsról

A bécsi lap kalandos értesülése — Egy autó jön Olaszország felől — Egy fiatal pap és egy apátnő

Kalandos hírt közöl tegnapi számában a bécsi Arbeiter Zeitung. Zita és Ottó magyarországi utját, mely a Szent Imre ünnepségekkel lett volna kapcsolatos, ismételten megcáfolták. A szociálisták bécsi lapja most újból erősködik annak valódisága mellett és a következőket írja:

Augusztus 18-án reggel az olasz határról Ausztrián át egy sötétkék H. Bk. V. 535. jelzésű Fiat-autó érkezett a magyar határra. (H Hispánia Spanyolország jelzése a nemzetközi autóforgalomban). Az autó, amelynek négy utasa volt, akadály nélkül lépte át a határt Szent Gotthárdnál és Szombathelyre ment. Délután az autó visszaérkezett Szent Gotthárdra és ekkor már egy második autó kíséerte a határig, amelyben értesülésünk szerint Mikes szombathelyi püspök foglalt helyet.

A titokzatos utasok utleveleit a madridi

magyar követség állította ki. Az utlevelek a következő nevekre szóltak: a fiatal papé Weyer gróf névre volt kiállítva, a másik utlevél Lazevic professzor nevére szólt, — Ernst dr. prelátus és Mária Szetery apátnő nevére szóltak a további utlevelek. A kormányánál Szalay és Fábán Odön sóffőrök ültek. A valóságban a fiatal pap nem volt más, mint Habsburg Ottó, az apátnő pedig Zita. Lazevic professzor neve mögött pedig Buchberger ezredes rejtőzött, aki a magyar legitimisták részéről Ottó mellé van beosztva.

Az autót Mikes gróf püspök irányította vissza a határra, miután a puccs nyilvánvalóan nem volt eléggé előkészítve.

Az Arbeiter Zeitung híradása végén megjegyzi még azt is, hogy a történetről az osztrák rendőrségnek is tudomása van. Így áll a bécsi lap értesülése. Már most, aki akarja, hiszi, aki nem akarja, nem hiszi.

Tisztújító közgyűlést tartott az aradmegyei Gyógyszerészegyesület

Danciu Sándor lett az új elnök — Ismertető előadás az új egészségügyi törvényről

ARAD, szeptember 15. Az erdélyi és bánáti Gyógyszerészegyesület aradmegyei tagozata tegnap délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen a gyógyszerész-karra nézve nagyobb fontosságú ügyek kerültek napirendre.

A közgyűlést Danciu Sándor, az egyesület alelnöke nyitotta meg s miután felolvasta a tavalyi közgyűlés jegyzőkönyvét, beszámolt az egyesület elmúlt évi működéséről. Molnár László gyógyszerész olvasta fel az egyesület pénztári jelentését, amit a közgyűlés egyhanguan elfogadott. Az alapszabályoknak megfelelően, a régi tisztikar lemondott s Danciu alelnök felüggesztette a közgyűlést a szavazás időtartamára.

A közgyűlés újbóli megnyitása alkalmával az elnök kihirdette a szavazás eredményét, amely szerint az erdélyi és bánági Gyógyszerészegyesület aradmegyei tagozatának élére Danciu aradi gyógyszerész került elnökként, Krausz Elemér glogováci gyógyszerész alelnökként, Molnár László pénztárnokként és Kálmán Lajos titkárként.

BUNDÁT BUDAPESTEN

Fóka ...	295	Legolesőbban készít:
Csikó ...	300	Rosenfeld
Pézsmahas ...	435	képesített szücsmester
Pézsmahat ...	535	IX., Ráday-utca 14
Perzsakab ...	780	Kérje képes árjegyzékemet!
Perzsa... ..	1.600	
Árak pengőben.		

szücsmestertől. Mindenkinek egyformán fáj az, ami bekövetkezett, azonban most már menteni kell, amit lehet. Nem szabad ezt az intézetet egy esetleges csődnek oltadóbní, amelyen csupán az ügyvédek kereshetnek milliókat, míg a betétesek egy banit sem kapnak.

A gyűlés résztvevői helyesléssel hallgatták Schütz dr. megfontolt szavait, majd elhatározták, hogy bizottságot választanak, amely a bank igazgatósága mellett a betétesek érdekeit fogja képviselni. A bizottság tagjai a következők lettek: Momák Floris, Kepes József, Kara György, Koch Dániel, Széll Lajos dr. és Schütz Henrik dr. Több betétes kívánságára beválasztották még pótlólag Földes Soma bankigazgatót mint szakembert, bár nem betétes az Aradi Központi Takarékpénztárnak. A választás után a betétesek gyűlése véget ért.

Eredeti párisi modelljeim

köpenyek, estélyi ruhák stb. nagy választékban megérkeztek, melyek megérkezésére felhívom nb. vevőim szíves figyelmét

Budapest, IV., Prokászka Ottokár (Popnövelde)-utca 8., főemelet, Telefon: Aut. 835...04.

EHRENFEST IRMA

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL. Repriz. **ORGONAVIRÁGZÁS.** Romantikus szerelmi történet a világháború francia frontjáról. Főszereplők: Colleen Moore és Garry Cooper. Az angol és német repülőrajok légi párbaját megdöbbentő erővel adja vissza ez a bravuros hangosfilmprodukción. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Kezddéskor az ajtók bezáratnak.

SELECT: 5 és 7 órakor.

MODERN: (Marospartii nyári mozgó) 9 órakor. Utoljára. Romániában először Aradon. **COLTAXI DIÁKOK.** Rendkívül kedves vigjáték. Főszereplők: Louise Brooks, Richard Arlen és James Hall.

ELITE: 5, 7 és 9 órakor. Utoljára. **ÖRÖK SZERLEM.** Dráma. A főszerepet a közkedvelő Camilla Horn és John Barrymore alakítják.

GRADISTE: 7 és 9 órakor. Utoljára. **VIPERA.** Dráma. Főszerepekben: Marlene Dietrich és Fritz Kortner.

HIREK

Tanár ur, nem készültem...

Vége a vakációnak. Az arányszabadság két hónapja elillant és a kiskorú és még kisebb korú kibanpolgárjelöltek komoly munkája megkezdődött. Szeptember 15. Megnyiták az iskola kapu és beözönlök rajtuk a sok kis diák, hogy azon a létrán, amely a felnőttek csunya világába vezet, még egy lépést tegyenek. Egy esztendő, egy lépcső-fok... Mire fáradtan felér a lépcső végére, úgy lödött neki az élet zürzavarának, mint aki teljesen fel van szerelve a tudás és ismeretek vértjével arra a közelharcra, amely a megélhetésért, a kenyérért folyik.

A kis diák bizalommal, reménykedve lép be ma az iskola kapuján és szíve tele van jószándékkal: tanulni, tanulni, behatolni a titkok közé, amiket az élet rejteget, ellesni azokat a módszereket, amelyekkel a felnőttek kiverekszik maguknak a mindennapi kenyeret és szilárd talajt szereznek a talpak alá a mindennapi küzdelem vihárait. És a diák csodálkozva nézi a könyvestáskáját: „Latin nyelvtan”, „Logaritmus-tábla”, vonalzó, vastag tankönyvek, rengeteg szürke, unalmas betűvel, füzetek, radirgummi... Csupa furcsa szerszám, amely egy életre készülő kisdiaák arzenálját képezi. Tisztelettel nézegeti az élet titkait rejtő könyveket és nem is sejtí szegény, hogy nem a logaritmus-tábla számoszlopain nyugszik ez az örvényekkel teletöltött, robbanó anyagokkal aláaknázott, csapdákkal vesélyeztetett élet...

A tanterv azonban hivatalosan kinevezett bölcsék műhelyében készül és a diáknak nincs más dolga, mint biflázni. Válogatás nélkül mindent, amit a tanár ur eleberak. A tanár urnak simos sok beleszólása az ügyekbe, a tanterv neki is előírja az utat, amelyen haladnia kell. És ebben az iskolai évben is csak az történhetik, ami tavaly, vagy tavalyelőtt. A diáknak át kell rágnia magát az apró betűk kásahegyén, hogy bizonyítvánnyal a kezében léphessen az ígért földjére.

Lesznek percek az iskolai év folyamán, hogy egy-egy diák összezavarodik a tananyag zuhatagában és bűnhődőn, tehetetlenül kénytelen bevallani a katedra előtt:

— Tanár ur, nem készültem, mert...

A tanár ur nem kíváncsi az indoklásra és legtöbb esetben könyörtelenül bekérja a szekundát. Nagyobb baj nem történhetik. De ha majd évek múlva, kint az életben a vendiák nem tud felelni azokra a kérdésekre, amik marcangolják, belezavarodnak a leckéjébe és összeomlik a csapások sulya alatt. Vajon ki hallgatja meg zavart dadogását az élet forróján?

— Tekintetes királyi törvényszék, nem készültem... de kívülről tudom a latin praepozíciókat. Ante, apud, ad, arversus, circum, circa... circa. Gárdos Sándor.

— Felmentik a vasutasok fizetését. Temesvárról jelentik: Manoilescu közlekedésügyi miniszter tegnap Timisoarán tartózkodott és résztvett a Lyra vasutas dal- és zenegyűlés Scudiet-téri zászlófelszentelési ünnepélyén. Délután az egyesület diszközgyűlést tartott, amelyen Manoilescu megnyitó beszédében kifejtette, hogy ismeri a vasutasok anyagi helyzetét és megígérte, hogy amennyiben a pénzügyi viszonyok megengedik, a vasutasok fizetését és a nyugdíjasok illetményét rendezni fogja. Délután a miniszter Bocsánra és Resicára utazott.

— Közlekedés állott be a görög-román szerződés ügyében. Bucurestiből jelentik: A görög-román szerződés ügyében némi közlekedés állott be. Valószínű, hogy a közeljövőben egy román delegáció Athénbe utazik.

— Sirközelvadás. Vasárnap délelőtt ünnepléses keretek között avatták fel néhai Reusz Sándor sírjének. A felavatásra Aradra érkezett Arányi Lajos, a győri Textilművek R. T. igazgatója és neje szül. Reusz Magda. A család rokonai, barátai és tisztelői nagyszámban gyűltek össze ez alkalomból a sír körül. Dr. Vágvolgyi Lajos főrabbi emelkedett szellemű beszédben emlékezett meg néhai Reusz Sándorról. A művészleg megalkotott fehérnárvány sírjének az elhunyt fia, Reusz Sándor műépítész tervei szerint készült el.

— A Pataki gimnasztikai és mozgásművészeti iskolában a tanítás, gyermekek, nagy leányok, asszonyok és fiúk részére megkezdődött. Külön olcsó tisztviselőkurzus. Jelentkezés a Piata Lupei (Szent Péter-téri) iskola tornatermében.

— Dr. Lázár Ágoston szabadságon. Lázár Ágoston dr., a megyei állandó választmány elnöke, ma megkezdte négyhetes szabadságát. Távolléte alatt dr. Popovici Sever, az állandó választmány tagja helyettesíti. Lázár dr. egyébként ma Bucurestibe utazott, ahol a halmágycsuci kőbánya birtokbavétele ügyében folytat tárgyalásokat a közmunkaügyi minisztériummal.

— Teljes a nyugalom Cadrilaterben. Bucurestiből jelentik: A Cadrilaterben életbeléptetett kormányintézkedések teljes sikerrel jártak. A területen teljes a nyugalom.

— Ernst Sándornak ajánlották fel a magyar népiéleti tárcát. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf ma este magához hívatta Ernst Sándor prelátot, nemzetgyűlési képviselőt, akinek felajánlotta a népiéleti tárcát. Ernst Sándor kijelentette, hogy előbb pártjával, a keresztény gazdasági párttal fog tanácskozni és csak azután dönt az ajánlat felett.

— Gyógyszertár Mikelakán. Cucu Vazul dr. városi főorvos ma intézkedett aziránt, hogy az aradi egészségügyi bizottság pénteken ülést tartson. Az ülésen ismertetni fogják az egészségügyi minisztérium rendeletét, amelyben kérdést intéz Aradhoz, szüksége van-e újabb gyógyszertárakra. Cucu Vazul dr. javasolni fogja, hogy az idecsatolt Mikelaka részére gyógyszertárat kérjenek. Ezenkívül jelentéktelenebb egészségügyi kérdéseket tárgyal le a bizottság.

— Psihoda Vasa megnősül. Budapestről jelentik: Holnap, kedden délelőtt tartja meg a központi városházán esküvőjét Psihoda Vasa, Alma Rose közismert zongoraművész nővel. A házasságot művészkörökben nagy érdeklődés előzi meg.

Hülyék nélkülözhetetlen
areszépítő szere a

Serail-crém

Készíti:

ROZSNYAY-gyógyszertár, Piata Avram Ianoiu,
a CREDIT r.-t. tagja.

— Letartóztatott banditák. Bucurestiből jelentik: A rendőrség letartóztatta annak a barginci rablóbandának a tagjait, amely augusztus 3-án, a cobraclaci erdőben husz vásároskoszt kifosztott.

— Autobusz-szerencsétlenség Craiova mellett. Bucurestiből jelentik: Craiova mellett egy autobus az árokba zuhant és hat utasa súlyosan megsebesült.

— Aradi munkásleány tragédiája. Ma este Vipei Irén 17 éves munkásleány a Mossóczy-telepen lévő lakásán öngyilkossági szándékból marószódát ivott, amely a gyomrát súlyosan összeégette. Az előhívott mentők az öngyilkos munkásleányt a kórházba szállították, ahol gyomormosást végeztek rajta. Állapota súlyos.

NÓGRÁDI-PENZIO

Tulajdonos: Nógrádi Mária.
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 2.,
II. emelet, Telefon: József 443-29.
Széles családi otthon. Elegánsan berendezett szobák. Mérsékelt árak, elsőrangú ellátás. Bejáró étkezők részére is.

— Indiai maharadza Budapesten. Budapestről jelentik: A péntek esti bécsi gyorsvonattal exotikus vendég érkezett a fővárosba. Neve: Ban Bikman, foglalkozására nézve indiai királyi herceg, Tripura maharadzája. A Hungáriában szállt meg teljes udvartartásával. Az első emelet legelőkelőbb lakosztályát bérelte ki. A maharadza alig több huszonöt évesnél. Remekül szabott sötétkék öltöny van rajta, lakkcipő a lábán és rózsaszínű hatalmas turbán díszíti a fejét. Néhány napig időzik Budapesten. Addig is meglátogatja a város nevezetességeit. A nagyur egyáltalában nem nyilatkozik, ugyszintén szépszámu kísérete sem. Titokzatosak, mint hazájuk, India.

Károly király a baneasai repülőmeetingen

A spanyol infáns is részt vett a meetingen

BUCURESTI, szeptember 15. Károly király tegnap visszaérkezett Bucurestibe. Az uralkodó azonnal kihajtatott Baneasara, ahol végignézte a repülőmeetinget. A meetingen főképpen az olasz repülő arattak nagy sikert. A király három napig marad Bucurestiben és azután visszamegy Sinaiaiba.

A király Maniuval ma megtekintette a danilovi céllövőversenyt, délután pedig a Károly-parkban lévő rádiókállítást tekintette meg. A baneasai repülőmeetingen a spanyol infáns is részt vett, aki azonban elkésett, miután Panscova közelében kényszerleszállást végzett. Az infánssal a repülőtéren a király hosszasan elbeszélgetett.

Az Aradi Hajósegylet új klubháza

Külön építészeti bizottság alakult. — Felbontották a felépítésre beérkezett pályázatokat. — Nem döntöttek még véglegesen a pályázatok felett.

ARAD, szeptember 15. Az Aradi Hajósegylet már régebben nyilvános árlejtést írt ki a klubháza felépítésére s a beérkező pályázatok elbírálására egy külön építészeti bizottságot alakított, melynek elnökévé Domán Sándort, tagjaivá pedig Klein Józsefet, Steiner Jenőt, Hollander Emilt, Rácz Emilt és dr. Salamon Bélát választották. A bizottság ma bontotta fel a befutott tizenegy pályázatot. Az alábbi tizenegy cég pályázott az építkezési megbízás elnyerésére:

Parecz és Szabó 2,012,000, Architectura cég 1,995,000, Madár Géza 1,963,000, Szántay Lajos 1,960,000, Fenyves Károly 1,956,000, Bozsik és Kánya 1,920,000, Steiner József 1,920,000, Rácz Emil 1,916,000, Dömötör László 1,880,000, Koch Károly 1,860,000, Tritthaler és Társa 1,798,000 lejas ajánlatokat tettek.

A Hajósegylet olyképp kívánta az egyesület tagjai közé tartozó műépítészeket előnyben részesíteni, hogy amennyiben pályázataik árkalkulációja a legolcsóbb ajánlatnál csak 3 százalékkal magasabb, úgy ezeket a pályázatokat részesíti előnyben. Az evezős-egylet építészeti bizottsága információknk szerint azonban még nem döntött afelett, hogy melyik cégnek adja ki a megbízást s hogy vajon ezidén egyáltalán hozzáfognak-e az építkezések megkezdéséhez.

— Felakasztotta magát, mert szerette azt, akit meggyilkolt. Pestújhegyről jelentik: Hajek Antal jászberényi kántor, aki négy évvel ezelőtt szerelmi féltékenységekben Toaso Jánosné konyhakéssel megölte és ezért a törvényszék négy évre ítélte el, szombaton szabadult ki. Vasárnap délelőtt, Hajek Antal felakasztotta magát. Bucsurevelében hangoztatta, hogy a meggyilkoltat forrón szerette és fényképét magánál hordta és nem bírta nélküle tovább az életet.

— Ideges embereknek és lelki betegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűviz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást jelent. — Világhírű ideggyógyosok véleménye alapján a Ferenc József viz használata az agy és a gerinevelő súlyos megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Szindikátusba tömörülnek az aradi fényképészek. Tegnap este közös értekezletre ültek össze az aradi fényképészek. A gyűlésen újjászervezték az aradi fényképészek szindikátusát, amelynek elnökévé Nagy Gézát választották meg. A szindikátus célja a szakma érdekeinek szorosabb védelme és elsősorban a kontárók egyre jobban elharapózó működése ellen kezdeményez országos akciót az aradi fényképészek szindikátusa.

Véresre vertek a csálai erdőben egy gyujtogató munkást

Bosszúból felgyújtott egy épületet — A munkást súlyos sérülésekkel szállították az aradi kórházba

ARAD, szeptember 15. Tegnap a délutáni órákban a csálai szőlőtelep igazgatósága jelentést tett a rendőrségen, hogy a telepen egy munkás bosszúból gyujtogatást követett el. A feljelentés szerint Pacuraru György volt szőlőtelepi munkás felgyújtotta azt az építményt, amelyben a víz szivattyuzására szükséges motor állott. A gép megrongálódott és a kis épület leégett.

Pacuraru György a tett elkövetése után a kukoricásba futott, a felcsapódó lángok láttára

— **Motorbiciklil gázolás.** Tegnap este 9 óra 20 perckor a Karolina-ucca sarkán motorbicikligázolás történt. Messer István motorke-rékpáros, aki Kálvin János-ucca 1. szám alatt lakik, 1083. rendszámú kerékpárjával Boros Béni-tér és a Karolina-ucca sarkán elütötte fordulás közben Clain Sofia livadiai leányt, aki könnyebb sérüléseket szenvedett, de az örszemes rendőr mégis kórházba szállította. A nyomozás megindult, hogy a balesetért kit terhel a felelősség. A szemtanuk előadása szerint Messer István szabályosan fordult és a leány saját hibájából kifolyólag került a gép elé.

— **Meghalt egy párisi ügyvéd, aki a világ legiurcsább pöreit nyerte meg.** Niemesben egy pár nappal ezelőtt Maître Paul Emilie Gogulot ügyvéd, aki magas kort ért el és kinek neve már teljesen feledésbe ment, meghalt. Gogulot mester azonban 20 évvel ezelőtt Franciaországban, sőt hazáján kívül is nagy népszerűsége tett szert, ami elsősorban azokra a furcsa perekre vezethető vissza, amelyeket lefolytatott. Így a toulousei egyetem ellen folytatott pert, melyben azt szorgalmazta, hogy szülésznői kurzusra vegyék fel. Az egyetem a kurzus megnyitása idején elfelejtette közölni, hogy csak nők vehetnek részt és később nem akarta Gogulot jelentkezését tudomásul venni. Minden fórumnál megnyerte a pert, de azután önként lemondott a kurzus látogatásáról. Egyszer megjelent a párisi pályaudvaron és egy fogpiszkálót adott fel kézipodgyász gyanánt. A hivatalnok vonakodott a fogpiszkálót podgyászként felvenni, később az ügyvéd unszolására kénytelen volt vele, mert megbizonyította, hogy a törvénynek ebben az esetben nincsen tiltó rendelkezése. Ráadásul a szeszélyes ügyvéd a fogpiszkálót 1000 frankra biztosította be és a bordeauxi podgyázmegőrző raktárba küldette. A fogpiszkáló azonban elveszett. Gogulot azonnal pert indított 1000 frank kártérítésért. Hiába csináltatott a vasutifelügyelőség egy más fogpiszkálót, az ügyvéd a magáét követelte. A pár hónapig tartott és végül a vasuti felügyelőség kénytelen volt az 1000 frankot megfizetni. Az ügyvédről hónapokig beszéltek és népszerűsége határtalanra vált.

— **Halálos végű verekedés Kisiratoson.** A kisiratosi bucsu az idén is meghozta a maga véres eseményét. Egy Kovács Béla nevű kisiratosi legény a kocsmában összeverekedett egyik régi ellenfelével. Kovács unokatestvére, Torma József segíteni akart rokonának. Verekedés közben Torma József fejét szódásüveggel beverték és késsel fel-metszették a hasát. Nyomban orvost hívtak a vé-rében fetendő emberhez. Az orvos már nem tudott segíteni, mert a szerencsétlen ember bele-pusztult sérülésébe. Kovács Béla ugyancsak súlyos sérülésekkel került haza lakására. Életben maradá-sához kevés reményt fűznek.

— **Dr. Biksz külföldi utjáról hazatért és rendelését ismét megkezdte.**

— **A Borsszem Jankó friss száma** meglepően hátor és gazdag tartalommal jelent meg. Főbb közleményei: Bucsú Vass Józseftől; Franchet D'Es-peray tábornok Párizsban; Látogatás egy kocsmában, a komuniták tanyáján; Móra Ferenc és Molnár Jenő vidám irásai, stb. Ezenkívül rengeteg adoma, élc és eredeti karrakatura gazdagítja Molnár Jenő népszerű lapját, a Borsszem Jankót. Egyes száma 15 lej.

azonban a közelben lévő munkások nyomban tisztában voltak azzal, hogy mi történt, utána futottak és sikerült is elfogniok. Az elfogatás nem ment simán, Pacuraru György ellenkezett, aminek következtében súlyosabb sérüléseket szenvedett a fején. Pacuraru Györgyöt beszállították a közkórházba, ahol betegágyánál egy rendőr őrzi. A gyujtogató munkás bevallotta, hogy tette bosszu műve volt. Felgyógyulása után letartóztatásba helyezik. A szőlőtelep kára hetvenezer lej.

Gyilkosság egy párisi vendéglőben

Miközben a férj telefonált — lelőtték a feleségét — Öngyilkos lett a tettes

PÁRIS, szeptember 15. Az egyik boulognei vendéglőben egy Peyrin nevű házaspár ebédnél ült, amikor a férjet kihívták a telefonhoz. A férj távollétében Van Los nevű egyén, aki emberölésért egy ízben már megbüntettek, közvetlen-közletről nyolc lövést adott le Peyrinnéra és a kiszolgáló személyzetre, majd autótaxin elmenekült. Közben a telefonfülkében lévő férj visszajött, fildözőbe vette a gyilkost. Van Los autótaxiban akart menekülni, de

ARAD JÖVŐJE

Mennyi kell az új városi vállalatok megalapításához?

Lutai Cornel dr. polgármester tervei — számokban. — Maximálják a temetéseket Aradon. — Tárgyalások a várterület megszerzésére. — Aradnak nem kell 500 millió lejes kölcsön, mert elég 150 millió is

ARAD, szeptember 15. Általános, nagy érdeklődést keltett az *Aradi Közlöny* cikke, a melyben Lutai Cornel dr. polgármester öt éves munkaprogramját ismertette. A belügyminiszterium az egyes városoknak elrendelte, hogy öt évre dolgozzák ki és terjesszék fel jóváhagyás végett városfejlesztési terveiket. A rendelet értelmében Arad polgármestere ideiglenes tervezetet készített el, amelyet azonban kiegészít újabb pontokkal, amennyiben más. Arad javát szolgáló ötletek merülnek fel. Lutai dr. ezzel kapcsolatosan a város polgárságához is intézett felhívást, kérve azokat, akiknek terveik vannak, dolgozzák ki azokat írásban és terjesszék be akár a város polgármesteri hivatalához, akár az *Aradi Közlöny* szerkesztőségéhez, ahol gondoskodás történik arról, hogy a terv a polgármester kezébe jusson.

A Lutai Cornel dr. által ismertetett 43 pont között több olyan pont is szerepel, amely általános feltűnést keltett Aradon. Így a városi temetkezési vállalat létesítése. Ennek céljaira a város három éven keresztül 500.000—500.000 lejt vesz fel költségvetésébe és így másfél millió lejt fektet be a vállalatba, amelytől nagy jó-vedelmet remél.

A vállalat létesítésével egyidejűleg — információk szerint — sor kerül a temetési árak maximálására is.

A város egyik régi tervének megvalósítása a zálogház létesítése. Több vállalkozó kért már erre koncessziót a várostól, azonban mindegyik visszautasításra talált, miután Aradváros maga akarja felállítani ez intézményt, amelytől szintén tetemes jövedelmet remél. A zálogház céljaira 3—4 millió lejt fektet be a város.

Amennyiben sor kerül a kölcsön megvalósítására, úgy Aradváros vezetősége tevére vette a villanygvár megváltását is. Ugyancsak a kölcsön terhére menne az új városi kór-

ház felállítása, amire feltétlenül szükség van, miután a megyei kórház nem tudja ellátni a szükségletet. Erre a célra körülbelül tíz millió lejt rezervál a város.

Nagy összegek kellenek — ugyancsak a felveendő kölcsön terhére — a vízművek modernizálásához, amire 20 milliót számítanak, az esővízcsatorna hálózatának kibővítéséhez (körülbelül 25 millió lej) és a Shone-hálózat kibővítéséhez, amely minimális számítások szerint 10 millió lejtbe kerül. Tekintélyes tétel a várterület rendbehozása is. Erre a területre már évekkel ezelőtt szemet vetett Aradváros vezetősége, de a megszerzése nagy akadályokba ütközik. A katonaság ugyanis csak abban az esetben mond le a várról, ha a város megfelelő nagy laktanyát épít, ahol nemcsak a katonákat, hanem a különböző katonai irodákat is elhelyezheti. Körülbelül 10—15 millió lejt kell erre a célra és ugyanilyen összeget irányoznak elő a belvárosi vásárcsarnok felépítésére. Az új tüzoltóaktanya felépítését is fontosnak találja a város, amely 3—4 millió lejt irányoz elő erre.

Ezek a fontosabb pontok, amelyeknek keresztülvitelére a város nagy súlyt fektet. Szó van városvezetőségi körökben arról is, hogy Arad nem reflektál fél milliárdos kölcsönre, miután szükségtelen ilyen hatalmas terhet magára venni, amikor a városnak mindössze 150 millió lejt kell tervei keresztülviteléhez. Ezt a 150 millió lejt kedvező kamat mellett bármikor meg is tudja Aradváros szerezni, miután lényegesen többet érnek ingatlanai és vállalatok, amelyek bármilyen külföldi tőkecsoport számára megfelelő biztosítékot képeznek. Lutai Cornel dr. polgármester a legrövidebb időn belül megkezdte a kölcsönre vonatkozó tárgyalásait, hogy azután teljes energiával nekilásson tervei megvalósításához és megalkossa a már évtizedekkel ezelőtt megálmodott, virágzó — Nagy-Aradot.

Marosi Rudolf.

Legújabb eredeti párisi köpeny, kosztüm, délutáni és estélyi ruhamodelljeim megérkeztek.

Szíves látogatását kéri: **KEMÉNYNE GABOR SARI** női divatterme, BUDAPEST, V., SAS-UCCA 27.

SPORT KÖZLÖNY

Nagy balszerencsével kikapott az Ujpest Milanóban és ezzel kiesett az ezévi középeurópai küzdelmekből

Ambrosiana—Ujpest 5:3 (3:1)

MILANO, szeptember 15. Az Ambrosiana impozáns méretű új stadionjának avató mérkőzése volt a magyar és olasz bajnok negyedik összecsapása, amely heroikus küzdelem után a szerencsésebb olaszok javára döntötte a továbbjutás kérdését a középeurópai kupában. A kupavédő magyar bajnok roppant iramu mérkőzés keretében a futballjáték minden szépségét bemutatta, de a balszerencse melléje került és így vesztesként hagyta el a pályát. A mérkőzés túlnyomó részében az Ujpest csapata volt főként, de csatárainak akcióit nem kísérte szerencse, viszont a szórványos, de energikus olasz támadások *Aknai* hajmeresztő rossz védeése miatt eredményre jutottak. A három első találkozás után a magyarok ma produkáltak kétségtelenül a legjobb játékukat és hogy az Ambrosiana mégis győzött, azt kétségtelen Fortuna istenasszonyának köszönheti.

Bauwens dr. kölni bíró sipjére azonnal megindul a hatalmas iram, amely a mérkőzés folyamán egyetlen pillanatra sem enyhült, sőt egyes fázisaiban sohasem látott, mindent elsöpörő elánnal folytatódott.

Az izgalmas mérkőzés első 20 percében Ujpest többet támad, de a pompás olasz védelem nagyszerűen állja a magyar ostromot és sikeresen veri vissza a meg-megújuló ujpesti támadásokat. Ezután az olaszok is feljönnek. *Conti* elfut a magyar védelem mellett, beadását *Aknai* pőzosan akarja fogni, a labda kiesik kezei közül, a befutó aprótermű, szláv nevű olasz csatár, *Blasevich* megszerzi a mérkőzés első gólját.

Tovább folyik az olasz attack. A 30-ik percben *Meazza* kiugrik a magyar háttérdek között és 2:0-ra növeli az olasz előnyt. Nyolc perccel később ismét a gazellalábu olasz válogatott center — *Meazza* — végigszáguld a

magyar védelmen. *Aknai* ismét hibáz, máris 3:0 az eredmény. Most Ujpest kétségbeesett erőfeszítéssel igyekszik eredményt produkálni. A 42-ik percben *Avar* elkeseredésében hatalmas lövést ereszt meg, amely 3:1-re állítja be a féldő eredményét.

Szünet után Ujpest óriási lendülettel veti magát a küzdelembe. A 4-ik percben *Avar* csökenti az olasz előnyt. Az eredmény doppingolja a magyarokat és percről-percre fokozzák az iramot. Idegőrlő pillanatokat szereznek az olasz közönségnek, de a szerencse és a jól tömörülő olasz védelmi falanx nem engedi, hogy újabb magyar gól essen. Több eminens gólhelyzetben példátlan balszerencse fosztja meg a magyarokat az egyenlítéstől. Előbb *P. Szabó*, azután *Sólyom* lövését a kapufa menti. Végül pedig *Spitz* hibáz olyan gólhelyzetet, amilyen csak egyszer adódik egy futballista életében. Egy lépésről az üres kapu fölé emeli a labdát. Ebben a periódusban Ujpest szuverén ur volt a pályán és mégis az olaszoké az újabb gól. A 30-ik percben *Meazza* szélvészgyorsasággal kigyőzik a magyar védők között és 20 méterről kapura lök. Máskor *Aknai* fogja az ilyen lövést, de most 4:2-ös eredményt jelent. A 38-ik percben *Vicentin* az utolsó olasz gólt is megszerzi. Ezután Ujpest még végső elkeseredésében is támad és *P. Szabó* az 5:3-as eredményt beállítja.

A magyar bajnok ezzel a vereséggel kiesett az ezévi középeurópai küzdelemből. Az olasz bajnok mindenesetre megérdemelte a továbbjutást, mert négy heroikus küzdelem adta meg neki a jogot a további játékokra és éppen a múltévi védővel szemben, ami példátlan eddig a „Középeurópa Kupa”-küzdelmek történetében. A mérkőzést *Bauwens* dr. mindkét fél teljes megelégedésére körültekintően és nagy hozzáértéssel vezette.

ményt. Biró: Kalmár Tibor.

Tricolor—Olimpia 2:2 (2:2). A bajnokság állandó mumusával az Olimpiával szemben a *Tricolor* teljesen megérdemelten érte el a döntetlen eredményt és esetleg ha sötétség miatt nem kellett volna befejezés előtt 13 perccel a játékot befejezni, akkor talán győzött is volna. A *Tricolor* már 2:0-ra vezetett *Pomacsek* (11-es) és *Tusz* góljaival, amikor *Barbu* II. (11-es) és *Barbu* I. megszerzi a kiegyenlítést. Biró: *Vatianu Titus*.

Erdekes eredmények a magyar ligában

BUDAPEST, szeptember 15. A második bajnoki forduló eseménye az „amerikás” Hungária bemutatkozása volt saját pályáján, saját közönsége előtt. A bemutatkozás kitünően sikerült. A kék-fehér publikum végre olyan Hungária-játékban gyönyörködhetett, amellyel már együttjárnak a legkomolyabb bajnoki remények. A Pécs—Baranya 7:0-ra kapott ki a Hungáriától, de kikaphatott volna több góllal is, ha a kék-fehérek nem „főzték” volna iskolajátékkal hálás közönségüket. A Ferencváros 5:0-ra verte a Budai 11-et, játéka azonban mégis csalódást keltett, hisz a tartalékos budaiak egyelőre az I. liga leggyöngébb csapatai közé tartozik. A Bocskay ismét meglepetéssel szolgált. Mult vasárnap 3:2-re győzte le a Ferencvárost, most pedig 3:3-ra döntetlenül végzett a — Sabáriával. A Bástya 3:1-et verkedett ki a Vasas ellen. A szombaton lejátszott III. Kerületi Nemzeti találkozón a kerületiek győztek 4:1-re.

A második forduló után így fest a bajnoki lista: 1. Hungária (10:1 gólarány) 4 pont, 2. III. Kerületi TC (6:1) 4 p. 3. Bástya (5:3) 3 p. Bocskay (6:5) 3 p. Ujpest (4:1) 2 p. Pécs-Baranya (3:9) 2 p. Sabaria (3:5) 1 p. Nemzeti (3:7) 0 p. Kispest (1:3) 0 p. Vasas (2:7) 0 p.

Eldöntetlen football-derbyvel indult meg a bajnokság Aradon

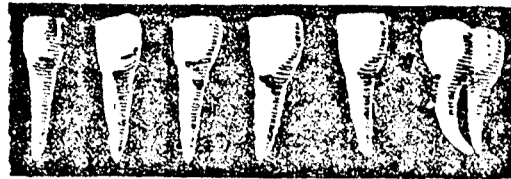
ARAD, szeptember 15. A tegnap megkezdődött bajnokság első fordulójára már meghozta a maga izalmát. A startnál a két ösrivális, az AAC és az AMTE találkozott, amely az erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. A többi mérkőzések során a Vointa hatalmas vereséget szenvedett a Gloria-CFR-től, az Unirea, ha nem is nagy gólaránnyal, kapott ki, de pillanatig sem tudott komoly ellenfele lenni az öt tartalékkal felálló ATE-nak. A bajnokság sötét csapata, az Olimpia, csak nehezen tudott döntetlent elérni a Tricolorral. Beszámolónk:

AAC—AMTE 1:1 (1:0). Ugynevezett szezoneleji gyenge játék volt a derby nyáránya. Hullámzó játékkal telik az első félóra. A 30-ik perc váratlanul meghozza az eredményt. Zsiga végigszalad az AMTE-védők mellett, szépen közre adja a labdát. Mezei pontosan érkezik és védhetetlen góllá értékesíti a beadást. A II. féldőben inkább az AMTE a többet támadó fél. Az egyenlítő gólt a 30-ik perc hozza meg. Miklósi, Tolán, Karabell-akció után az utóbbi lövés jut a hálóba. Crasnic bíró Kolumbánt egyik játékostársa inzultálása miatt kiállította.

Gloria-CFR—Vointa 8:1 (2:0). A Gloria-CFR csapata könnyű játék után szinte lehangoltan a gyenge együttes benyomását keltő ellenfelet. Az első féldő két gólját Bali szerzi meg, szünet után Rosu szépít az eredményen, ezután Bali indítja el a gólok sorozatát, azután Bali még két gólt szerez és Tisza hát-trickje a végeredményt jelenti.

ATE—Unirea 4:2 (1:1). Az ATE tartalékos csapata biztos és megérdemelt győzelmet aratott az ujonc Unirea fölött. A vezető gólt Fritz szerzi meg. Az Unirea Tausch góljával egyenlített. Szünet után ismét Fritz juttatja vezetéshez csapatát, majd Vidák Mezei kapus hibájából növeli az előnyt. Később Tausch szépít az eredményen és Bellay állítja be a végered-

Ne hanyagoljuk el a fájó és vérző foghúst

Pyorrhöe

Okozza az egyébként egészséges fogak kinullását. Ha gyöngye, vagy könnyen vérző a foghús akkor úgy a támasztékul szolgáló foggyökér, mint a fogúr a pyorrhöe támadásának minden védelem nélkül ki van téve igen gyakran előfordul, hogy a támasztékul megfosztott fogak annyira elgyöngülnek, hogy kiesnek, vagy ki kell őket húzni.

A fogak fehéreknek és eroseknek látszhatnak. Csak addig bizonyos azonban, hogy ki nem hullanak, amíg a foghús a fogak a védőerős és egészséges. A foghús ápolása ugyanolyan fontos, mint a fogaké.

A Gellé Freres-féle fogpep speciális szer a foghús telelevenítésére és erősítésére, mely oknál fogva a fogorvosok ajánlják.

A Gellé Freres-féle fogpep naponta használandó. Tekintettel arra, hogy a legközelebbi fogtisztítószer, a legnagyobb bizalommal alkalmazható.

Alacsony áron gyógyszertárakban, drogériákban és jobb illatszertárakban kapható.

Csáky órák, ékszerésznél

a legelőnyösebben vásárolhat: órát, ékszer, alkalmi és nász ajándékot, Arad, a Lutheránus-templommal szemben!! (PRECIZ JAVITOMŰHELY.)

CIROKOT minden meny. vásárolok
nyiségben
ELEK GYÖRGY seprőgyár.
BUDAPEST, VI., Kartács-ucca 20-22.
Taviralcím: Elek bese.
Budapest, telefon: 921-12.

O Kisebb aradi mérkőzések. Ifjúsági bajnokság A) csoport: AMTE—AAC 4:1 (2:1). — Gloria CFR—Vointa 4:4 (3:1). — Olympia—Tricolor 6:2 (3:1). — B) csoport: Egyetértés—Banatul 2:1 (1:1). — Szövetségi díj: Tricolor II.—Olympia II. 8:2 (2:2). ATE II.—Banatul II. 3:1 (1:1). — Barátságos: Titanus—Hakoah 5:5 (2:2).

O Két bajnoki mérkőzés, két nem várt eredmény Temesvárott. Temesvárról jelentik: Vasárnap délután Temesvárott is kezdetét vette a bajnoki szezon. Két mérkőzés került lejárásra, melyek során a Kinizsi a TEMTE-t 2:0-ra, a TAC a Banatult 1:0-ra győzte le.

O A nagyváradi csapatok közül a NAC Nagyszalonnán győzött a Corvin ellen 4:0-ra, a Törekvés pedig a Kolozsvári AC-ot verte 3:1-re.

O Az Ujpest 20.000 pengőért eladta sors-huzási jogát. Budapestről jelentik: Most derült ki, hogy az Ujpest csapata az Ambrosianával való negyedik találkozás alkalmával, 20 ezer pengőért eladta sors-huzási jogát. Sorshuzás utján kellett volna arról dönteni a bizottságnak, hogy Budapesten, vagy Milanóban játszák-e a mérkőzést. Az Ujpest anyagi helyzete feljavításáért erről a jogáról 20 ezer pengőért lemondott, így került a mérkőzés Milanóba. Ugy a pesti sajtó, mint a sportkörök elítélik az Ujpest eljárását.

O Barsi László kettős győzelme Finnországban. Tammersforsból jelentik: Barsi László, a BBTE kiváló bajnokatlétája, aki a tammersforsói kétnapos nemzetközi atletikai viadal szombati, első napján 800 méteren 1 p. 55.1 mp. remek idővel, Larva kivételével, a finnek legjobb középt. futóit verte, vasárnap 400 méteren újabb értékes győzelmet aratott, 49.1 mp.-es nagyszerű eredménnyel méterekkel győzött a finn mezőny ellen, amelyből A. Jaervinen verkedte föl magát a második helyre. Barsi győzelme rendkívül népszerű volt, a közönség a jeles atlétát tüntető szimpátiával ünnepelte.

O A dunántúli atléták 50:48-ra győzték le Stájerországot. Székesfehérvárról jelentik: Vasárnap délután Székesfehérvárott rendezték meg a VII. Stájer—Dunántul atletikai versenyt, amelynek kellemes meglepetése a Dunántul 50:48 pontarányu győzelme. Ezzel a győzelemmel Dunántul végleg elnyerte a Wiener Neuesten Nachrichten aranyserlegét.

Bankkölcsönöket

házakra, földekre legolcsóbb kamattal, mellett a legelőnyösebb feltételekkel azonnal folyósítatok. **Héász Albert** irodája, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. Alapított 1919. évben.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban olcsón KAPHATÓK az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Megálhatési lehetőséget biztosítunk!

Keresünk:

Főképviseletünk továbbvezetéséhez és kiállításához kint, külső, ügyes, tökéletes urat, aki alkalmas arra, hogy egy kimutathatólag rentabilis, könnyen elhelyezhető cikk árusítását nagyarányban megszervezze.

Ajánljunk:

Szabadalmazott, konkurrenca nélküli, kőgyöngygyártás-hoz való

különleges gyártmányt, amely majdnem minden kultúrákban a legjobban ismert és kedvelt márka. (Fehérnemű-szakma). Egyedürlítés Románia részére egyenesen a gyártól. Óriási kereseti lehetőség. A kizárólagossági jog folytán. A legalsó, csönnyabb árak mellett a legnagyobb eladási lehetőség. ellátott: kimerítő ajánlatok azonnal beadandók az Aradi 185

Miután az igazgató e héten itt időzik, a referenciákkal ellátott kiadóhivatalába „PRINZIP BATA 19342” alatt.

O Három új országos rekord a MAC atletikai versenyén. Budapestről jelentik: A közeledő francia-magyar válogatott mérkőzés és a párisi kiküldetés reménye néhány nagyszerű eredmény elérésére ösztönözte atlétáinkat. Három országos rekord dőlt meg. Nagy Géza a 200-as gáton 25.1 mp.-cel, Somfai a 400-as gáton 56.3 mp.-cel, Szabó Miklós 1000 méteren 2 p. 31.8 mp.-cel javított rekordot. A versenynek e rekordokon kívül legkiemelkedőbb ered-

ménye Marvalits 47 m. 22 cm. diszkoszvetése. O Hevele megnyerte Bécsben a városn kereszti futást. Bécsből jelentik: Vasárnap futották le a bécsi városházától a Ringen át vissza a városházához vezető Ring-Rund tömegfutóversenyt, amelyen 118 versenyző vett részt. A klasszikus versenyt a magyar Hevele Ferenc (Soroksár) nyerte meg 17 perc 30 mp. idő alatt a klagenfurti Levan előtt, aki 17:45 mp.-t futott. 3. Leitgeb (Bécs) 17.50 mp.

A kormány ki akarja buktatni Goldis Lászlót az Astra elnökségéből

Egy bucaresti-i lap érdekes cikke az Astra közgyűléséről — Kik az elnökök?

BUCURESTI, szeptember 15. A közkegyűlésben tartják meg az Astra kultúregyesület közgyűlését, amelynek egyik érdekes pontja az elnökválasztás lesz. A Cuvantul ezzel kapcsolatosan cikket ír, amelyben megállapítja, hogy a tradíció szerint Goldis László volt kultuszminisztert kellene újból megválasztani. A kormány azonban szakítani akar a tradícióval — írja a lap — és a maga részéről Niculescu görög katolikus püspök megválasztását erőszakolja. Más oldalról Agarbiceanu, az ismert író jelöltségét propagálja. Az elnökválasztás körül tehát nagy harc várható.

Faragó Ödön volt szingizgató luminállal megmérgezte magát

BUDAPEST, szeptember 15. Budapest művészi életében nagy felháborítást keltett az a megdöbbentő öngyilkosság, amelyet Faragó Ödön volt szingizgató, az Andrassy-uti színház mult esztendei főrendezője követett el Szondy-ucca 54. szám alatt lévő lakásán. Az érdemes művészember luminállal ivott és csak a gyorsan előhívott orvosi segítség mentette meg — a további küzdelemnek számára.

Faragó Ödön szombaton este megvacsorázott családjá körében és lefeküdt aludni, azonban nem jött álom a szemére. Így fejfájással ágyában álmátlanul, vasárnap délelőtt 11 óráig.

amikor hirtelen elhatározással luminállal ivott be.

Sokkal nagyobb adagot, mint amennyi arra szolgált volna, hogy eladjon. Felesége a másik szobában egyszer csak férje hörgésére lett figyelmes. Ijedten rohant a szobába, ahol az ágyon férje eszméletlen állapotban hevert. Nyomban tisztában volt azzal, hogy mi történt és orvosért szalasztott. Az előhívott orvos gyorsan gyomormosást alkalmazott, még pedig teljes sikerrel.

Igy Faragó Ödönt megmentették az életnek.

Állapota súlyos, de aggodalomra nem ad okot.

Faragó Ödön valamikor a kassai és pozsonyi színházaknak volt ismert igazgatója, akinek társulatában több olyan neves színész és színésznő működött, akik később nagy karriert csináltak. Első felesége, Biller Irén, a neves magyar primadonna volt, akitől később elvált, majd egy polgári családból származó, szegény körülmények között élő urileányt vett el. Tavaly az Andrassy-uti színháznál, mint főrendező működött és igen jó javadalmazást kapott. Ugy látszott, hogy révébe jutott és feleségével boldog családi életet élt. Az idén azonban nem újította meg az Andrassy-uti színház a szerződését és Faragó hasztalan kísérletezett másutt elhelyezkedni.

Öngyilkossága előtt Kassán járt, ahol az ottani társulattól követelése volt. Csak nagyon kevés összeget kapott és elkeseredetten tért haza. Egy levelet írt feleségének, amelyet ezekkel a szavakkal fejezett be: „Már elég volt ebből az életből”. A magyar fővárosban általános megdöbbenést keltett Faragó Ödön öngyilkossági kísérlete.

A szerkesztésért ideiglenesen SALGÓ MENRIK felel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Angol hajógyárak építik Románia tengeri flottáját

Gazdasági tárgyalások az angol és román kormányok között

— Anglia enyhíti a román gazdasági krízist —

LONDON, szeptember 15. Angol lapok szerint Olaszország és Románia gazdasági természetű tárgyalásokat folytattak az angol kormánnyal. Az angol kormánykörök kijelentették, hogy átvesszik Románia petroléum termékeit és ezzel hozzásegítik az országot pénz-

ügyi krízisének enyhítéséhez. Ezzel szemben Románia kötelezte magát, hogy angol hajógyárakban rendel meg hajóit és hogy Angliával építeti ki a Fekete-tengeri flottát. Olaszország kötelezte magát arra, hogy teheráruforgalmát angol hajókkal bonyolítja le.

= Rendkívül érdekes a Consum legújabb, szeptember 14-iki számában Costin Stoicescunak, a Banca Nationala administrateur deleguejenek nyilatkozata a jegybank kamatpolitikájáról. A Consum e heti számában folytatja szeszankéjtját és Erdős Zsigmond, a Szeszszindikátus vezérigazgatójának a szesztermelés egész területéről összegyűjtött statisztikai adatai alapján mutatja ki, hogy 6 és fél milliárd vész el évenként az ország termeléséből a hi-

bás szeszpolitika miatt. A Consum heti pénzpiaci jelentéseit különös érdeklődéssel várja a pénzügyes. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól, Cluj, Str. Iuliu Maniu 5.

= Helyi valutaárak. Valuták: Budapest 29.60, Bécs 23.90, Berlin 40.25, Zürich 32.60, Páris 6.60, Prága 5, New-York 168, Milánó 8.90, London 817, Belgrád 2.98. Devizák: Budapest 29.47, Bécs 23.80, Berlin 40.27, Zürich 32.61, Páris 6.64, Prága 5.00, New-York 168.20, Milánó 8.84, London 819.

Megvesztegetéssel vádolnak egy hadbíró

Condeescu hadügyminiszter vezeti a vizsgálatot — Egy gazdag ember letartóztatásának furcsa háttere

BUCURESTI, szeptember 15. A hadbíró-ság egyik tagja ellen súlyos vádak tartalmazó feljelentést tettek. A vizsgálatot az ügy-

ben maga Condeescu hadügyminiszter vezeti. A feljelentést a hadbíró-ság egyik vezetője ellen tették, megvesztegetés címén. A megvádolt hadbíró a feljelentés szerint letartóztatott egy gazdag hirben álló embert kémkedés címén és börtönbe vetette, hogy vagyont megkaparintsa, ami sikerült is neki. Utólag kiderült, hogy a gyanúsított elleni vád teljesen alaptalan. A vizsgálat amelyet egy-egyőre a legnagyobb titokban tartanak, szenzációs eredménnyel kecsegtet.

Hirdessen a 45 éve fennálló

Aradi Közlönyben

30 éves lakásbiztosítás betörés ellen 160 leiert!

Hogyan, kérdezheti bárki? Szereltesse ajtójára

„Dose” Wertheim szerkezetű ajtózárat

melyet nem lehet alkulesal felnyitni. Bolti ára két drb. számozott kulccsal **Lei 160**, melyet lakatos a 40—60 leiert felszerel. Kapható bármely nagyobb vasüzletben.

A záráért 30 éves garanciát vállalunk. Rezerva kulcsokat utána rendelhet szám szerint.

Gyártja az ausztriai speciális zárgyár **Rohrbacher Schlosserwarenfabrik WILH. GRUNDMANN Rohrbach a/Gölson** Forgalomba hozza:

GRUNDMANN vasárugyár r. t. Arad, Str. Tribunal Dobra 8—10. 3710

FIGYELEM!

Legújabb őszi és téli női és leányka-
felöltők, továbbá bundák minden kivitelben a legolcsóbb napiárban kaphatók:

Iuliu PLESZ Gyula

cégnél Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.
Kérem a címre figyelni! — A CONSUM R.-T. tagjai készpénz árban lesznek kiszolgálva.

Bucuresti-i megbízásokat lekiismeretesen, pontosan, olcsón intéz: Sándor Ferenc, Arad legregibb futár-irodája

APRÓ HIRDETESEK.

AZ APRÓHIRDETESEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóíz hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködére válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETESEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL! ▲ ▲

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALUNKBA a következő jelzés levelek érkeztek, melyeknek átvetelét kérjük: „Othontkereső 8”, „Világcsikk 1”, „Nirvana 1”, „R. T. 1”, „Sürgős 2”, „Trafik 1”, „Mielőbb 1”, „50 éves 1”, „Gyáros 1”, „Intelligens 2”, „Szerény fizetéssel 1”, „Próba szerencse 1”, „Minél előbb 1”, „Állandó bérlő 2”, „Ügyvédjelölt 1”, „Törvényszéki bíró 2”, „Iparművész 1”, „Megfelelés esetén fix 1”, „Pörtecs 1”, „Egy komoly 1”. Heti 8000—5000 1”, „Hűség 1”.

MELYIK idősebb úriember lenne mandeően gondúzóje fiatal leánynak, az irjon „Első lépés” jelígre az Aradi Köz-
löny kiadójaiba jelezve. 8336

ALKALMAZÁS.

EGY kisebb kifizetőleány és egy fiu tanulónak felvétetik. Filadelfi könyvköte-
szet, Aradi Közlöny mellett.

PARFECF minden-főzőnöt azonnalra keresek. Dr. Pop Alexandru, Str. Crisan No. 10. 3841

JO bizonyítványokkal rendelkező minde-
nest azonnal felvevő. Str. Closca 11. 3817

URILÉNYOK női szaoóságban teljes
kiszépzést kaphatnak. Tröster Nővérek,
Str. Românului 9. 3838

GYERMEKEK mellé ajánlkozok németül
tudó félárva urileány. Cimeker az Aradi
Közlöny kiadójaiba kér.

AZONNALRA keresek hordókészítőse-
gédet. Franz Wagner, hordókészítő,
Csákova. 3801

LAKÁS.

KÉTSZOBAS, előszobás lakás központ-
bau azonnalra kiadó. Cim az Aradi Köz-
löny kiadójaiban. 200

NEGYSZOBAS, parkettás, fürdőszobás
lakás központban kiadó. Cim az Aradi
Közlöny kiadójaiban. 200

EGYSZOBAS 1. emeleti lakás kiadó. —
Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 200

GARZONLAKÁS, 2 szoba, fürdőszoba,
mazinos nőnek, vagy házaspiárnak kiadó.
Virág építész, Bul. Carol 5. Megtekint-
hető 1/2—1/3-ig. 3788

MAGANHAZBAN szép két szobás lakás
október 1-re kiadó. Volt /Szarvas-ucca
2. sz. 8839

KIADÓ 1 szobás udvari lakás, ugyanott
iskolás leány vagy magános nő lakótárs-
nak kerestetik, V. Mikos Kelemen-ucca
59. sz. 3830

KÜLÖNBÉJARATU csinosan burorozott
szoba kiadó. Str. Cuza Voda 3. 3533

KÉT egyszobás uccai lakás október 1-re
kiadó, Str. Pompiliu 23—25 (Kasza-ucca)
3832

KIADÓ teljesen modern 3 szobás lakás
és üzlethelyiségek: Banca Romaneasca.
3510

EGY szoba, fürdőszobás lakást keresünk.
Danciu gyógyszerész, volt Ferenc-tér. 3318

FÖTÉREN első emeleti három nagy
szobából és előszobából álló helyiség,
mely főleg üzleti célokra (irodának, di-
vatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rend-
kívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az
Aradi Közlöny kiadójaiban

3 szobás lakást keresnek.

Német család (8 felnőtt) keres szép, elegáns lakást, jó állapotban, minden hozzátartozó mellékhelyiségekkel

! október 15-re.

Ajánlatok ármegjelöléssel azonnal „G. 209” jelígre Rudolf Mosse Arad-hoz kérjük. 101

VÉTEL ÉS ELADÁS.

AUTOKÓPPENYT 60x5 használtat jó állapotban megvételre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 3834

Őszi ruhák, bőrkabátok

festését, tisztítását legszöbben végzi:

Krebsz J.

v. Boros Béni-tér 51.
v. Deák Ferenc-u. 1.

Őszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít:

KNAPP

v. Weitzer-u. 11. = v. Magyar-u. 10.

ZONGORÁK, Schöberl-ágy, interziás antik szekrények, antik ágyak, vitrinek, fotélek, festmények, kredencek, ezüst girandok, tükrök, asztalok, ebédlőszékék, Biedermayer-dívány és garnitúra, éjjeli villanylámpák, petróleumlámpák, trimo, kredencek, írógép, könyvszekrények, író asztalok, ékszeres, márványplatinis, tükrös mosdó, dísztárgyak, szobaberendezések, stb. kaphatók: SALGÓNE bizományi üzletében, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

AUTOBUSZ „Chevrolet” 6 cilinderes, 20 üléses, eladó, vagy bérbeadó. Cim: Hanciu, Dumbrăvița, posta Bărzava. 8831

KERESEK sürgösen, esetleg készpénzért is különböző dísztárgyakat, márkás porcellánokat, vitrineket, komódokat, szőnyegeket, ezüsttárgyakat, stb. SALGÓNE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Neuman-palota 1000

JO ÉS OLCSO zongorák Melis F.-nel Str. N. Pompiliu 21. (Kasza-ucca) kapható. 2498

KOMPLETT SZODAVIZGYÁR teljesen új állapotban, mely áll: 1 készülékből, 500 üvegből, 1 szűrőből, 22 ládából, olcsón eladó. Közlebbit: Coloman Bayer-nél, Lugoj, Str. Regele Ferdinand 7. 3785

Tűzifa olcsón

Aufricht-nál.

Arad, Calea Victoriei 1—2 sz.

Ölfa Lei 840.—től

Arverési hirdetmény.

Az Aradi Pénzügyigazgatóság 1930. szept. 17-én, szerdán d. u. 3 órakor a Palkovits-féle helyiségben (városházával szemben) árverést tűzött ki és ezen árverésen az összes ott lefoglalt dolgokat, u. m: vendéglői berendezések (asztalok, székek), evőeszközök, abroszok, függönyök, stb., melyek darabonként lesznek elárverezve. Gondnok.

Jókarban levő ház kerestetik.

100.—120.000 lej évi bérjödellel

Ügynökök kizárva. — Ajánlatok RUDOLF MOSSEHOZ „Bésház” jelígece. 41

ÜZLETEK.

NAGY üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 200

KORCSMANAK alkalmas uagy üzlethelyiség, lakással, forgalmas helyen kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

JÓL bevezetett vegyeskereskedés vendéglővel, kuglizóval, szórakoztató házzal olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójaiban. 3806

Pálinkafőzők figyelmébe.

„BAKTERIN” gyümölcscefre erjesztő
„BAKTERIN” a nehezen erjedő cef-
réket mint szilva, alma, körte, sárgadinnye stb. néhány nap alatt teljesen elerjeszti.
„BAKTERIN” erjesztés tökéletes, mert a gyümölcscekurrot teljesen átalakítja alkohollá. — Nagy megtakarítás időben, alkoholban és kádakban.
„ANTACID” az erjedést akadályozó savakat eltávolítja.

Dávid István okl. vegyész-mérnök,
Arad, Strada Ciorgariu 15. 3222.

No. G. 6093—1929.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

In baza execuției de esconten-tare efectuite în ziua de 8 Martie 1929. pe baza decizului Jud. din Arad cu No. 2354—1929. obiectele sechestrate în procesul-verbal de execuție No. G. 6093—1929., 1 vacă roșie, 1 vacă roșie cu alb, 1 vacă cu vitel, 1 mașină de sămănat și alte obiecte sechestrate și prețuite în suma de 33.000 lei cuprinse în favorul Intrepinderii de Mașini și Automobile Ab-lonezy și Bustin S. A. din Arad repr. prin Dr. Cornel Luțai adv. din Arad pentru suma de 5000 lei capital, interese de 15.5% începând cu ziua de 5 Maiu 1930. și speșele stabilite până-n prezent se vor vinde la licitație publică în Arad-Gai Duleul Libas la locuința urmăritului în ziua de 16 Septem-vrie 1930 ora 1 p. m. conform art. LX. §-lui 107 și 108 din 1881 al legeri exec.

Aceasta licitație se va ține și în favorul F. Automobilia.
Arad, la 16 August 1930.
Ciupuliga, m. p. șelportărel.

Rádió műsor

— Románia idő. —
KEDD, szeptember 16.

Bucuresti. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 20.40. Rádiógyetem. 21. A szevillai borbély c. Rossini-opera gramofonou. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. Hangverseny. Közreműködnek: Christian Nelly (ének) és Hubert Lajos (gordonka). 5. Harsányi Gizi meséi a gyermekeknek. 6. Tóth Kálmán novellája: „Legény a gáton”. Felolvasa: Koncz Sándor dr. 6.30. Gramofonhangverseny. 7.45. Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.) 8.30. A m. kir. Operaház „Tannhauser” előadása. Dalmi három felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner R. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia-nagyszállóból. — Belgrád. 18.30. Jazz. Zágráb. 23.15. Rádiónégyes dalbetétel. — Wien. 12. Szinglzenekar. 14.16. Híres német

énekesei gramofonon. 16.20. Sommer-zenekar. EGYÉB EUROPAI NEVEZETESSÉGEK: Königsberg 21.05. Wagner: A bolygó hollandi c. operája a közigbergi Operaházból. — Lausanne. 21.02. Meyerbeer: „A hugenották” c. ötfelvonásos operája a baseli városi színházból. — München. 20.35. Rossini: A szevillai borbély c. operája a nemzeti színházból. — Stuttgart. 21.30. Fall Leó „Paroli” c. egyfelvonásos vigeropája. — Zágráb. 21.30. Beck Gizella zongoraművésznő Chopin 24 előjátékát játsza.

SZERDA, szeptember 17.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar: Könyvnyű és román zene. 20. Gramofon. 20.45. Rádiógyetem. 21. Belga-est. — Budapest. 10.15. Az Országos Posta-zenekar hangversenye. 13.05. Eugén Stepat orosz balalajkenekarának hangversenye. 5.10. Vitéz Kósa Vince novellái. 6.00 Szalonzenekari hangverseny. 7.15. Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 7.50. Metzger Márton előadása: „Napkeleti melódiák”. Eredeti japán

gramofonlemezekkel illusztrálva. 8.25. Walikovszky Károly, az Uiságirók Szanatórium Egyesülete igazgatójának felolvasása: „Magyar újságiróintézmények” 9.00 Hangverseny. Közreműködik Székely Mihály, a m. kir. Operaház művésze és Engel Iván zongoraművész. Zongorán kísér Polgár Tibor. 10.15. Nagy Erdre humoros felolvasása: „Idegenforgalmi problémák”. Majd: Ifj. debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból. — Belgrád. 18.30. Délutáni zene. 20.30. A gyermekköltészetből. 21. Kamarazene. 22. Nemzeti dalok. 22.45. Rádiónégyes. 23.30. Balalajkazenek. Prága. 12.15. Gramofon. 13.20. Pozsony. 20.55. Sziné-szokról. 20.50. Belga nemzeti est. 22.30. Csellójáték. — Wien. 12. Régi és új operettek részletei gramofonon. 13. Cerdá-zenekar. 16.30. Geiger-zenekar. 22.00. Békefi László: „A légyott” című jelenete. — EGYÉB EUROPAI NEVEZETESSÉGEK: Zágráb. 21.35. Wagner: Trisztán és Izolda című operája gramofonon. — Zürich. 20.30. Részletek Kreutzer Granadai éjjiszállás c. operájából